

Bruxelles, 22. rujna 2022.
(OR. en)

12711/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0269(COD)**

MI 679
COMPET 727
IA 142
CONSOM 230
POLCOM 123
ENFOCUSTOM 128
CODEC 1346

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	14. rujna 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 453 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 453 final.

Priloženo: COM(2022) 453 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.9.2022.
COM(2022) 453 final

2022/0269 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Međunarodna zajednica obvezala se na iskorjenjivanje prisilnog rada do 2030. (cilj održivog razvoja 8.7. iz Programa Ujedinjenih naroda)¹. Međutim, ta je praksa i dalje raširena. Prema procjenama Međunarodne organizacije rada (MOR) 27,6 milijuna osoba u svijetu žrtve su prisilnog rada².

EU u skladu s Ugovorima promiče poštovanje ljudskih prava u cijelom svijetu, uključujući povezana radna prava, primjerice u okviru svoje obveze promicanja dostojanstvenog rada. U tom su kontekstu borba protiv prisilnog rada i promicanje standarda dužne pažnje za održivo poslovanje prioriteta programa EU-a za ljudska prava.

Cilj je ovog Prijedloga u praksi zabraniti stavljanje na tržište EU-a, stavljanje na raspolaganje na tržištu EU-a i izvoz iz EU-a proizvoda nastalih prisilnim radom, uključujući prisilni dječji rad. Zabrana se odnosi na domaće i uvezene proizvode. Na temelju međunarodnih standarda i kao dopuna postojećim horizontalnim i sektorskim inicijativama EU-a, posebice obvezi provedbe dužne pažnje za održivo poslovanje i obvezi izvješćivanja, Prijedlogom se utvrđuje zabrana koja će se podupirati čvrstim provedbenim okvirom utemeljenim na riziku.

Inicijativu je prvotno najavila predsjednica von der Leyen u svojem govoru o stanju Unije od 15. rujna 2021.³ Opći elementi ovog Prijedloga utvrđeni su 23. veljače 2022. u Komisijinoj *Komunikaciji o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu*⁴ te u Komisijinu Prijedlogu direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje⁵.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

I u *Komunikaciji o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu* i u Komisijinu Prijedlogu direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje najavljeno je da Komisija priprema novu zakonodavnu inicijativu kojom bi se u praksi zabranilo stavljanje na tržište EU-a proizvoda nastalih prisilnim radom.

Predložena direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje obuhvaća učinke prisilnog rada. U Prilogu predloženoj direktivi prisilni rad uvršten je u kršenja prava i zabrana koja su uključena u relevantne međunarodne sporazume, kao što su Konvencija MOR-a o prisilnom radu br. 29., Protokol uz Konvenciju o prisilnom radu iz 2014. i Konvencija MOR-a o ukidanju prisilnog rada br. 105.

¹ <https://www.unodc.org/roseap/en/sustainable-development-goals.html>.

² The 2021 Global Estimates of Modern Slavery (Globalne procjene modernog ropstva za 2021.), https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_854733.pdf.

³ [Stanje Unije 2021. | Europska komisija \(europa.eu\)](#).

⁴ [Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu za globalnu pravednu tranziciju i održiv oporavak, COM\(2022\) 66 final, 23.2.2022.](#)

⁵ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937, COM(2022) 71 final, 23.2.2022.

Komisijin Prijedlog direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje odnosi se na korporativno ponašanje i postupke dužne pažnje u poduzećima obuhvaćenima područjem primjene tog prijedloga te u njemu nisu predviđene mjere posebno namijenjene za sprečavanje stavljanja na tržište EU-a proizvoda nastalih prisilnim radom. Fokus je ovog Prijedloga uspostava sustava u okviru prava trgovačkih društava i korporativnog upravljanja za suzbijanje kršenja ljudskih prava i propisa u području okoliša u poslovanju poduzeća, poslovanju njihovih društava kćeri te njihovim lancima vrijednosti. Poduzeća su dužna surađivati s poslovnim partnerima u svojim lancima vrijednosti kako bi ispravila kršenja. Raskid poslovnih odnosa i dalje je krajnje rješenje u slučajevima u kojima se negativni učinci ne mogu ublažiti. Iako Prijedlog uključuje sankcioniranje nepoštovanja obveza dužne pažnje, njime se od država članica ili poduzeća ne zahtijeva da zabrane stavljanje na tržište EU-a i stavljanje na raspolaganje na tržištu EU-a bilo kojeg proizvoda.

U članku 5. stavku 2. Povelje EU-a o temeljnim pravima⁶ izričito se zabranjuje prisilni rad. Ta je zabrana jasno sadržana u postojećem zakonodavstvu EU-a i predstojećim zakonodavnim inicijativama, a razmatra se i u međunarodnim i europskim inicijativama.

U srpnju 2021. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje objavile su smjernice⁷ kako bi poduzećima u EU-u pomogle da na temelju međunarodnih standarda poduzmu odgovarajuće mjere za uklanjanje rizika od prisilnog rada u svojem poslovanju i lancima opskrbe. Taj je dokument vodio ka izradi zakonodavstva o prisilnom radu. Ovaj je Prijedlog u skladu s pristupom utvrđenim u tim smjernicama, koji će se uzeti u obzir pri razmatranju postupaka gospodarskih subjekata.

Prisilni rad oblik je iskorištavanja radne snage koje je kažnjivo na temelju Direktive 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava⁸. Nadalje, tom je direktivom utvrđena odgovornost pravnih osoba, na temelju koje se određuju administrativne i kaznene sankcije, za iskorištavanja navedena u toj direktivi ako ih je u njihovu korist počinila bilo koja osoba koja ima vodeći položaj u pravnoj osobi ili ako je počinjenje kaznenog djela bilo moguće zbog nedostatka nadzora ili kontrole. Ovaj će Prijedlog dopuniti tu direktivu te neće sprečavati nadležna tijela, uključujući tijela kaznenog progona, da u okviru svoje nadležnosti poduzimaju mjere u pogledu navodnog ili potvrđenog kaznenog djela trgovine ljudima povezanog s prisilnim radom i iskorištavanjem radne snage.

Direktivom o sankcijama za poslodavce⁹ zabranjuje se zapošljavanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, uključujući žrtve trgovine ljudima. Ovim Prijedlogom ujedno će se dopuniti ta direktiva.

Kontinuirana prisutnost prisilnog rada pokazuje da su potrebne dodatne mjere, usmjerene i na proizvode, kako bi se spriječilo stavljanje na tržište i stavljanje na raspolaganje na tržištu proizvoda nastalih prisilnim radom.

⁶ Povelja Europske unije o temeljnim pravima, SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

⁷ [Smjernice o dužnoj pažnji za poduzeća iz EU-a radi uklanjanja opasnosti od prisilnog rada u njihovu poslovanju i lancima opskrbe.](#)

⁸ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP, SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

⁹ Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, SL L 168, 30.6.2009., str. 24.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike EU-a**

Jedan je od prioriteta Akcijskog plana EU-a za ljudska prava i demokraciju¹⁰ za razdoblje 2020.–2024. da EU i države članice promiču iskorjenjivanje prisilnog rada i provedbu međunarodnih standarda o odgovornom poslovnom ponašanju, kao što su Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i smjernice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) o multinacionalnim poduzećima i dužnoj pažnji¹¹. Ovaj je Prijedlog u skladu s prioritetima tog akcijskog plana. Njime se ujedno dopunjuje strategija EU-a o pravima djeteta¹², prema kojoj se u skladu s člankom 32. Povelje EU-a o temeljnim pravima EU obvezuje na pristup nulte tolerancije prema dječjem radu i osiguravanje da se dječji rad isključi iz lanaca opskrbe poduzeća iz EU-a.

Ovaj Prijedlog ne utječe na primjenu drugih zahtjeva u pogledu ljudskih prava. Njime će se ujedno dopuniti regulatorni okvir EU-a, koji trenutačno ne uključuje zabranu stavljanja na tržište EU-a i stavljanja na raspolaganje na tržištu EU-a proizvoda nastalih prisilnim radom. Međunarodna suradnja s tijelima trećih zemalja odvijat će se na strukturiran način u okviru postojećih struktura dijaloga, primjerice dijaloga o ljudskim pravima s trećim zemljama ili, ako je potrebno, posebnih dijaloga koji će se uspostaviti na *ad hoc* osnovi. Visoki predstavnik u funkciji potpredsjednika Komisije osigurat će dosljednost s različitim područjima vanjskog djelovanja unutar Komisije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovaj se Prijedlog temelji na člancima 114. i 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Člankom 114. UFEU-a utvrđeno je da Europski parlament i Vijeće donose mjere za usklađivanje odredaba zakona ili drugih propisa u državama članicama, čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Cilj je Uredbe spriječiti prepreke slobodnom kretanju robe i ukloniti poremećaje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu koji bi proizašli iz razlika u nacionalnim zakonima i drugim propisima o stavljanju na tržište Unije i stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije proizvoda nastalih prisilnim radom.

Sve veća pozornost posvećuje se neriješenom problemu prisilnog rada i potrebi da se spriječi stavljanje na raspolaganje proizvoda nastalih prisilnim radom. Više parlamenata i vlada država članica objavilo je da je potrebno donijeti propise kako na njihova tržišta ne bi dospjeli proizvodi nastali prisilnim radom. U tom je kontekstu vrlo vjerojatno da će države članice donijeti nacionalne zakone kojima će zabraniti stavljanje na tržište i stavljanje na raspolaganje na tržištu robe proizvedene prisilnim radom na svojem državnom području. Ti će se zakoni vjerojatno razlikovati. Takve razlike vjerojatno će dovesti do pokušaja zaobilaženja propisa, što bi utjecalo na kretanje robe na unutarnjem tržištu. Iz tog slijedi da bi razlike u zakonima

¹⁰ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_2020-2024.pdf

¹¹ Za popis dokumenata o sektorskim smjernicama vidjeti <http://mneguidelines.oecd.org/sectors/>.

¹² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a o pravima djeteta”, COM(2021) 142 final, 24.3.2021.

država članica koji se odnose na stavljanje na nacionalno tržište i stavljanje na raspolaganje na nacionalnom tržištu proizvoda nastalih prisilnim radom mogle dovesti od nastanka poremećaja na unutarnjem tržištu i stvaranja neopravdanih prepreka slobodi kretanja robe.

Prema članku 207. UFEU-a zajednička trgovinska politika mora se temeljiti na jedinstvenim načelima, primjerice u pogledu izvozne politike. Budući da će ovaj Prijedlog imati izravne i neposredne učinke na trgovinu, u obliku zabrane izvoza proizvoda nastalih prisilnim radom i zabrane ulaska na tržište EU-a proizvoda za koje je dokazano da su nastali prisilnim radom, članak 207. trebao bi biti pravna osnova.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Provedba ovog Prijedloga, posebice istraga i odluka o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom, bit će u nadležnosti nacionalnih tijela država članica. Carinska tijela djelovat će, i to prvenstveno na temelju odluka koje izdaju nadležna tijela država članica, na vanjskim granicama EU-a kako bi identificirala proizvode nastale prisilnim radom i spriječila njihov ulazak ili izlazak s tržišta EU-a. Ipak, sami propisi države članice u tom području vjerojatno neće biti dovoljni i učinkoviti a ciljevi Prijedloga ne mogu se na odgovarajući način postići samo propisima na razini države članice. Zakonodavstvo EU-a i koordinacija njegove provedbe potrebni su iz sljedećih razloga:

- Kako bi tržište EU-a funkcioniralo, potrebne su zajedničke odredbe u tom području. Zbog razlika u zakonima država članica postoji rizik od nastanka poremećaja na unutarnjem tržištu i neopravdanih prepreka slobodi kretanja robe.
- Provedba mora biti ujednačena u cijelom EU-u. Manje stroga provedba u nekim dijelovima EU-a uzrokovala bi slabosti koje mogu ugroziti javni interes i stvoriti nepoštene uvjete trgovanja.
- Rizici povezani s prisilnim radom u lancima vrijednosti poduzeća često imaju prekogranične učinke i utječu na više država članica EU-a i/ili trećih zemalja. Zbog toga je potreban pristup na razini cijelog EU-a koji bi poduzećima koja posluju na unutarnjem tržištu i šire omogućio pravnu sigurnost i jednake uvjete.

Stoga je Prijedlog **nužan** kako bi se osigurala **snažna i ujednačena provedba** u ovom području, spriječilo narušavanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta, očuvali javni interesi koji se štite u ovom kontekstu i osigurali jednaki uvjeti za poduzeća s poslovnim nastanom u EU-u i izvan njega.

- **Proporcionalnost**

Budući da se ovaj Prijedlog odnosi na proizvode nastale prisilnim radom bilo koje vrste i podrijetla, njime bi bili obuhvaćeni svi gospodarski subjekti koji takve proizvode stavljaju na tržište EU-a i na raspolaganje na tržištu EU-a. Međutim, kako bi se postigla učinkovita provedba, nadležna tijela morat će usmjeriti svoj rad na područja u kojima postoji najveći rizik od prisilnog rada i u kojima će učinak vjerojatno biti najveći. To znači da će se naglasak vjerojatno staviti na veće gospodarske subjekte u ranim fazama lanca vrijednosti EU-a (npr. uvoznici, proizvođači, proizvođači poljoprivrednih proizvoda ili sirovina ili dobavljači proizvoda).

Prijedlogom se utvrđuje opći skup ovlasti za sva nadležna tijela u državama članicama, koja bi trebala pomoći u jačanju provedbe. Države članice imat će provedbene ovlasti. Neke države članice možda će morati prilagoditi nacionalno postupovno zakonodavstvo kako bi osigurale da njihova tijela kaznenog progona mogu djelotvorno primjenjivati svoje ovlasti u

prekograničnom kontekstu radi suradnje i rješavanja problema nesukladnih proizvoda unutar EU-a. Odabrana razina usklađivanja nužna je za osiguravanje neometane suradnje i razmjene dokaza među nadležnim tijelima.

Prijedlogom će se poboljšati suradnja i koherentnost u provedbi uspostavom mreže relevantnih tijela, pri čemu se tijelima država članica neće nametnuti nerazmjerno ili prekomjerno opterećenje. Stoga se Prijedlogom ne premašuje ono što je nužno za ostvarivanje njegovih ciljeva.

- **Odabir instrumenta**

Uredba je nužna za postizanje ciljeva učinkovite provedbe i sukladnosti. Direktivom se ciljevi ne bi postigli jer bi nakon njezina prenošenja u nacionalno pravo mogle postojati razlike u nadležnostima, što bi ugrozilo usklađenu provedbu.

Komisija će izdati smjernice kako bi pružila podršku tijelima kaznenog progona država članica i poduzećima pružanjem općih i popratnih informacija koje uključuju savjete o tome kako primjenjivati i poštovati Prijedlog.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Savjetovanja su uključivala objavu poziva na očitovanje, ciljano savjetovanje i druge aktivnosti informiranja te *ad hoc* povratne informacije. Cilj te strategije savjetovanja bio je dobiti informacije od relevantnih dionika iz zemalja EU-a i trećih zemalja. Glavni dionici s kojima je provedeno savjetovanje bili su sljedeći:

- poduzeća (uključujući mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća⁴¹ (MSP-ovi) i organizacije koje ih predstavljaju te drugi subjekti u lancima opskrbe na koje bi prisilni rad mogao utjecati,
- sindikalne organizacije,
- države članice EU-a i treće zemlje,
- međunarodne organizacije (osobito MOR i OECD),
- organizacije civilnog društva/nevladine organizacije (NVO-i).

Ciljano savjetovanje održano je u razdoblju od 19. svibnja 2022. do 23. lipnja 2022. Savjetovanje se temeljilo na informacijama dobivenima od relevantnih tijela država članica i dionika na sastancima postojećih platformi i mreža. Predviđena inicijativa predstavljena je na 14 takvih sastanaka, koji su uključivali Europsku mrežu za sukladnost proizvoda, dijalog s civilnim društvom GU-a TRADE, Komisijinu Stručnu skupinu za trgovinu i održivi razvoj te razmjenu mišljenja s europskim organizacijama socijalnih partnera. U ciljanom savjetovanju sudjelovali su predstavnici država članica i više od 450 drugih dionika.

Svi su se dionici općenito složili s tim da je prisilni rad složen problem koji treba razmotriti i riješiti. Međutim, neki dionici naveli su da bi u EU-u to trebalo učiniti u okviru nacionalnog kaznenog prava država članica. I predstavnici država članica i drugi dionici naglasili su da predviđeni instrument EU-a mora biti u skladu s pravilima WTO-a i da se mora temeljiti na

međunarodnim standardima, kao što je definicija prisilnog rada koju je utvrdio MOR. Svi su dionici izrazili dvojbe zbog nepostojanja posebne procjene učinka.

Većina dionika naglasila je i da bi novi instrument trebao biti u skladu i povezan s Prijedlogom direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, ali ne bi trebao biti njegov duplikat, posebno kad je riječ o provedbi i izvršenju obaju instrumenata.

Mnogi su dionici tvrdili da veći naglasak treba staviti na proporcionalnost te su ukazali na to da se mora izbjeći dodatno opterećivanje poduzeća, posebno MSP-ova. Dionici su zatražili i smjernice, posebno kao pomoć u utvrđivanju rizika. Neki su dionici istaknuli pitanje načina izbjegavanja razlika u provedbi novog instrumenta u različitim državama članicama.

Na portalu Bolja regulativa (poznatom i pod nazivom „Iznesite svoje mišljenje”) objavljen je poziv na očitovanje za prijedlog¹³ kako bi se zainteresiranim stranama pružila prilika da iznesu primjedbe o potrebi za djelovanjem i predviđenoj inicijativi te kako bi se mogle pružiti informacije o svim dodatnim pitanjima koje treba razmotriti pri razvoju ovog područja politike. Ciljne skupine uključivale su stručnjake i predstavnike svih zainteresiranih strana, kao što su poslovna udruženja, uvoznici i proizvođači, potrošači, nevladine organizacije, sindikati, trgovci na malo i nacionalni predstavnici, uključujući nacionalna tijela zadužena za provedbu relevantnih pravila.

Poziv na očitovanje bio je otvoren za javne primjedbe i povratne informacije od 23. svibnja 2022. do 20. lipnja 2022. Pristiglo je ukupno 107 odgovora, pri čemu su za njih 76 priložene i dodatne informacije ili dokument sa stajalištem.

Ispitanici su uglavnom bili poslovna udruženja (33 %), predstavnici nevladinih organizacija (31 %) i poduzeća/poslovne organizacije (15 %) te sindikati, građani, javna tijela i akademske/istraživačke institucije.

Povratne informacije dostavili su dionici iz 22 zemlje na pet kontinenata. Većinu odgovora poslali su dionici sa sjedištem u Belgiji (33 – to uključuje i dionike koji su dostavili povratne informacije putem svojih predstavništava u Belgiji), Njemačkoj (19) i SAD-u (12).

Kad je riječ o području primjene instrumenta, glavno sporno pitanje bilo je treba li ga ograničiti na to da se svaka pošiljka pojedinačno pregledava ili bi također trebalo propisati pojačanu kontrolu određenih proizvoda, sektora, proizvodnih jedinica, regija i zemalja.

Dionici su uglavnom bili suglasni s upotrebom definicije prisilnog rada MOR-a kako je utvrđena u Konvenciji o prisilnom radu iz 1930. (br. 29) i brošuri MOR-a o 11 pokazatelja prisilnog rada¹⁴. Dionici su ujedno često upućivali na Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća i Smjernice OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje te na Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima. Često su napominjali da se već pridržavaju tih smjernica i tražili da prijedlog bude u skladu s njima.

Bilo je neslaganja oko toga koji su dokazi tijelima potrebni za zadržavanje pošiljke na točki ulaska. Dionici iz civilnog društva izrazili su želju za uvođenjem oborive pretpostavke za određene proizvode, sektore, proizvodne jedinice, regije i zemlje za koje je utvrđena velika učestalost prisilnog rada. Nacionalnim tijelima ujedno bi trebalo omogućiti da pokrenu istragu

¹³ Efektivna zabrana proizvoda u čijoj je proizvodnji, vađenju ili ubiranju korišten prisilni rad (europa.eu).

¹⁴ https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/publications/WCMS_203832/lang--en/index.htm.

ako opravdano sumnjaju da proizvodi sadržavaju elemente prisilnog rada u lancu vrijednosti. Osim toga, trebalo bi uspostaviti mehanizam za podnošenje pritužbi kako bi se civilnom društvu i sindikatima omogućilo podnošenje pritužbi na istragu. Privatni sektor skloniji je stajalištu neovisnom o zemlji i proizvodu, prema kojem se istrage pokreću na temelju opravdane sumnje. Odgovori su se razlikovali i u pogledu tereta dokaza, odnosno treba li uvoznik dokazati da u njegovoj robi nema tragova prisilnog rada ili je odgovornost carinskih tijela da dokažu da je u proizvodnom postupku pošiljke koja je predmet istrage korišten prisilni rad. U svakom slučaju većina dionika slaže se s tim da bi trebali postojati konkretni postupci i istražni standardi kako bi se osigurala predvidljivost i ujednačenost.

Kad je riječ o provedbi, većina dionika složila se s tim da bi se na sve države članice trebali primjenjivati isti standardi i da bi trebalo izbjeći rizik od rascjepkanosti. Stoga je nužno osigurati da nacionalna tijela kaznenog progona imaju na raspolaganju jasne smjernice i resurse potrebne za učinkovito praćenje i provedbu predložene uredbe (uključujući osposobljavanje i osiguravanje dovoljnog broja osoblja za nacionalna tijela) te da EU ima koordinacijsku ulogu.

Ispitanici iz privatnog sektora često su spominjali dosljednost s postojećim propisima EU-a i nacionalnim propisima kako bi se izbjeglo udvostručavanje rada poduzeća i povećanje birokracije. S druge strane, u drugim se odgovorima ovu inicijativu smatralo dopunom kojom se nastoje riješiti nedostaci u drugim propisima, kao što je izuzimanje MSP-ova iz predložene direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje.

Stajališta su se razlikovala i u pogledu MSP-ova. Predstavnici civilnog društva naglasili su da se na MSP-ove ne bi trebala primjenjivati izuzimanja ili posebne odredbe kao u predloženoj direktivi o dužnoj pažnji za održivo poslovanje. Budući da MSP-ovi čine većinu poduzeća u EU-u, njihovo potpuno uključivanje ključno je za smislen učinak novog instrumenta. S druge strane, znatan broj predstavnika poslovnih udruženja ili poduzeća/poslovnih organizacija zalagao se za poseban tretman MSP-ova, tako da se za njih utvrde detaljne smjernice, posebne odredbe ili čak izuzeće iz instrumenta. Glavni je argument bio taj da manja poduzeća raspolažu s manje resursa za provedbu temeljite dužne pažnje i da nemaju toliku tržišnu snagu da dobavljače natjeraju da ulože dodatni trud ili omoguće pristup svojim proizvodnim jedinicama i zaposlenicima.

Novim prijedlogom ne bi trebalo samo osigurati da se proizvodi za koje se utvrdi da su proizvedeni prisilnim radom zabrane na jedinstvenom tržištu EU-a nego i da se ti proizvodi ne mogu preusmjeriti u zemlje u kojima takva zabrana ne postoji ili koje nemaju kapacitete za istrage i/ili kazneni progon. Stoga je od ključne važnosti povećati suradnju s tijelima u trećim zemljama kako bi se osiguralo da proizvodi koji ne smiju ući na njihovo tržište ne dopiju na jedinstveno tržište EU-a i obratno.

U povratnim informacijama istaknuta je i dodana vrijednost baze podataka. Dionici su predložili da javna tijela izrade registar sankcioniranih i zabranjenih subjekata i proizvoda. Time bi se pomoglo poduzećima, posebno MSP-ovima, jer bi mogla izbjeći problematične dobavljače. Brojni dionici zatražili su i da carinska tijela objavljuju svoje podatke radi transparentnosti. Predstavnici organizacija civilnog društva zahtijevali su da se od uvoznika zatraži da mapiraju i dostave podatke o svim svojim dobavljačima.

Mnogi dionici predstavili su inicijative za određeno poduzeće ili sektor koje su pokrenuli za rješavanje problema prisilnog rada u svojim lancima vrijednosti, kao i rezultate koje su postigli.

- **Procjena učinka**

Problem koji treba riješiti, tj. prisilni rad, u izravnoj je suprotnosti s poštovanjem ljudskog dostojanstva te s univerzalnošću i nedjeljivošću ljudskih prava kako su utvrđena u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji te u članku 5. stavku 2. Povelje EU-a o temeljnim pravima i članku 4. Europske konvencije o ljudskim pravima.

Stoga problem prisilnog rada zahtijeva hitno djelovanje, zbog čega procjenu učinka nije moguće provesti. Međutim, za izradu ovog Prijedloga upotrijebljeni su dokazi prikupljeni u procjenama učinka drugih inicijativa, kao što su Prijedlog direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i inicijativa za održive proizvode. Iz tog razloga i s obzirom na važnost i hitnost inicijative odobreno je odstupanje prema Komisijinim Smjernicama za bolju regulativu. Analiza i popratni dokazi bit će predstavljeni u radnom dokumentu službi Komisije u roku od tri mjeseca od objave ovog Prijedloga.

Kad je riječ o troškovima, Prijedlog će uglavnom uključivati troškove provedbe za javna tijela i troškove sukladnosti za gospodarske subjekte. I Komisija će imati ograničene troškove.

Troškovi sukladnosti su troškovi koje će poduzeća imati kako bi osigurala da ne stavljaju na tržište EU-a i na raspolaganje na tržištu EU-a proizvode nastale prisilnim radom. Njihovi troškovi ovisit će o tome jesu li već obuhvaćeni odredbama o dužnoj pažnji (na primjer, predložena direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje) ili jesu li već proveli dužnu pažnju na dobrovoljnoj osnovi.

Kad je riječ o troškovima za države članice koje će provoditi prijedlog, oni će ovisiti o postojećoj administrativnoj strukturi na nacionalnoj razini (tj. o tome postoje li tijela koja već obavljaju slične zadaće), nacionalnom zakonodavstvu koje je već na snazi za povezana pitanja i potencijalnom ažuriranju carinskih sustava.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Trebalo bi obuhvatiti sve gospodarske subjekte koji proizvode stavljaju na raspolaganje na tržištu EU-a ili ih izvoze s tržišta EU-a. To je nužno kako bi se učinkovito zabranila dostupnost proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu EU-a.

MSP-ovi bi mogli imati ograničene resurse i stručna znanja za provedbu učinkovitih sustava dužne pažnje. Povlačenje robe s tržišta ujedno bi moglo uzrokovati veće opterećenje za MSP-ove u odnosu na velika poduzeća.

Stoga je za MSP-ove potrebno utvrditi nekoliko prilagodbi. Jedan od načina prilagodbe posebnim potrebama i ograničenjima MSP-ova teoretski bi moglo biti **izuzimanje** takvih poduzeća iz područja primjene ovog Prijedloga. Međutim, to nije održiva opcija jer će Prijedlog morati biti usmjeren na proizvode za koje se sumnja da su nastali prisilnim radom, neovisno o veličini uključenih gospodarskih subjekata. Ne može se unaprijed isključiti da neki subjekti kojima se nadležna tijela obrate nakon što pokrenu istrage o prisilnom radu budu MSP-ovi. Stoga bi izuzimanje MSP-ova utjecalo na učinkovitost prijedloga i stvorilo nesigurnost. Nadalje, važno je uzeti u obzir da, s obzirom na to da su MSP-ovi obično dio lanaca vrijednosti, politike koje se odnose na velika poduzeća unutar tih lanaca opskrbe utječu i na MSP-ove, koji moraju primjenjivati postupke dužne pažnje da bi imali pristup financiranju i ispunili zahtjeve većih kupaca/dobavljača koji provode dužnu pažnju. Kako je istaknuto u preporukama Komisije u *Godišnjem izvješću o europskim malim i srednjim poduzećima za 2021./2022.*⁴², moglo bi biti prikladnije da se u propisima uzmu u obzir

pojednostavnjeni dobrovoljni alati i mjere ublažavanja koji bi MSP-ovima omogućili da iskažu svoju predanost održivosti.

Komisija je procijenila opravdanost uvođenja **praga** za količinu i/ili vrijednost proizvoda, ispod kojeg tijela vlasti ne bi pokretala istrage o prisilnom radu na temelju ovog Prijedloga. Budući da je vjerojatnije da će MSP-ovi na raspolaganje na tržištu stavljati manje količine, takva bi klauzula *de minimis* u načelu omogućila da se njihova situacija uzme u obzir i da ih se u velikoj mjeri izuzme iz istraga. Međutim, utvrđivanje pragova *de minimis* narušilo bi jednake uvjete na unutarnjem tržištu i omogućilo zaobilaženje pravila. Time se ujedno ne bi zajamčilo da MSP-ovi ni u kojem slučaju ne budu obuhvaćeni područjem primjene ovog Prijedloga jer bi manji gospodarski subjekti zasigurno mogli na raspolaganje na tržištu staviti znatne količine proizvoda, ovisno o sektoru.

Stoga bi umjesto jasnog izuzimanja MSP-ova ili praga *de minimis* situaciju MSP-ova trebalo riješiti oblikovanjem mjere, provedbom koja se temelji na riziku i alatima potpore. To će uključivati, na primjer:

Oblikovanje mjere: Pri odlučivanju o rokovima za dostavu informacija nadležna tijela uzet će u obzir veličinu i resurse predmetnih gospodarskih subjekata imajući u vidu to da manja poduzeća neće imati toliko resursa za pregled i mapiranje lanaca vrijednosti kao veća poduzeća.

Provedba na temelju rizika: Nadležna tijela trebala bi svoju provedbu usmjeriti na područja u kojima će ona vjerojatno imati najbolji učinak, odnosno na gospodarske subjekte uključene u korake lanca vrijednosti koji su što više povezani s područjima u kojima postoji vjerojatnost rizika od prisilnog rada. Ujedno bi trebala uzeti u obzir veličinu i gospodarske resurse gospodarskih subjekata, količinu predmetnih proizvoda te razmjere prisilnog rada na koji se sumnja.

Alati potpore: Budući da je iskustvo pokazalo da MSP-ovi imaju koristi od alata potpore koji iziskuju niže troškove, kao što su smjernice ili predlošci, Komisija će izdati smjernice u kojima će se uzeti u obzir veličina i gospodarski resursi gospodarskih subjekata.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

U zakonodavnom financijskom izvještaju priloženom ovom Prijedlogu navode se implikacije za proračunske, ljudske i administrativne resurse.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će aktivno pratiti provedbu predložene uredbe i osigurati da se predloženom uredbom postignu njezini ciljevi. Praćenje će biti posebno usmjereno na učinkovito sprečavanje stavljanja proizvoda nastalih prisilnim radom na raspolaganje na tržištu EU-a ili njihova izvoza iz EU-a te na osiguravanje učinkovite suradnje među nadležnim tijelima. Pritom će se uzeti u obzir i utjecaj na poslovanje, a posebno na poslovanje MSP-ova.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Poglavlje I. sadržava opće odredbe: predmet (članak 1.), definicije (članak 2.) i zabranu proizvoda nastalih prisilnim radom, odnosno zabranu njihova stavljanja na raspolaganje na tržištu EU-a i njihova izvoza (članak 3.).

U poglavlju II. detaljno su utvrđene istrage i odluke nadležnih tijela. Države članice morat će odrediti jedno ili više nadležnih tijela zaduženih za provedbu obveza koje proizlaze iz ovog Prijedloga (članak 12.) U preliminarnoj fazi istraga nadležna tijela morat će slijediti pristup koji se temelji na riziku, a posebno će morati procijeniti rizik od kršenja navedene zabrane (članak 4.). Ako nadležno tijelo utvrdi da postoji potkrijepljena sumnja na takvo kršenje, morat će istražiti predmetne proizvode i gospodarske subjekte (članak 5.). U tom poglavlju utvrđuju se i odluke nadležnih tijela (članak 6.), njihov sadržaj (članak 7.), preispitivanje (članak 8.) i priznavanje (članak 14.). Nadležna tijela imat će obveze obavljanja Komisije i nadležnih tijela drugih država članica (članak 9.) te obveze u pogledu administrativne suradnje i uzajamne komunikacije (članak 13.). To poglavlje sadržava i odredbe o dostavi informacija o navodnim kršenjima (članak 10.) i bazi podataka o područjima ili proizvodima u vezi s kojima postoji rizik od prisilnog rada (članak 11.).

Poglavlje III. odnosi se na odredbe o proizvodima koji ulaze na tržište EU-a ili izlaze s njega. Potrebne su posebne odredbe o carinskim provjerama jer Uredba (EU) 2019/1020 u ovom slučaju nije primjerena svrsi i carinska tijela ne mogu djelovati kao prva linija obrane kao što obično djeluju na temelju Uredbe (EU) 2019/1020. Stoga će se ona oslanjati na odluke nadležnih tijela. Nadalje, carinska tijela moraju imati na raspolaganju konkretne podatke o fizičkim i pravnim osobama uključenima u postupak proizvodnje te o samom proizvodu da bi djelotvorno sprečavala ulazak proizvoda nastalih prisilnim radom na tržište EU-a ili izlazak s njega, u skladu s odlukama nadležnih tijela.

Stoga poglavlje III. obuhvaća odredbe o carinskim provjerama (članak 15.), informacijama koje gospodarski subjekt mora staviti na raspolaganje carinskim tijelima (članak 16.), suspenziji puštanja u slobodni promet ili izvoza proizvoda kojima bi se mogla kršiti zabrana (članak 17.), puštanju u slobodni promet ili izvozu proizvoda ako zabrana nije prekršena (članak 18.), odbijanju njihova puštanja u slobodni promet ili izvoz (članak 19.) i zbrinjavanju proizvoda za koje je odbijeno puštanje u slobodni promet ili izvoz (članak 20.) te odredbe o razmjeni informacija i suradnji među nadležnim tijelima i carinskim tijelima (članak 21.).

Poglavlje IV. sadržava odredbe o informacijskim sustavima (članak 22.), smjernicama koje će Komisija morati izdati kako bi nadležnim tijelima pomogla u provedbi ove predložene uredbe, a gospodarskim subjektima da je poštuju te odredbe kojima se osigurava jasnoća zadaća i usklađeno djelovanje nadležnih tijela (članak 23.) i odredbe o uspostavi, sastavu i zadaćama Mreže EU-a za proizvode nastale prisilnim radom, koja će služiti kao platforma za strukturiranu koordinaciju i suradnju nadležnih tijela i Komisije (članak 24.).

U poglavlju V. utvrđuju se završne odredbe: o povjerljivosti (članak 25.), međunarodnoj suradnji (članak 26.), delegiranim aktima (članak 27.), hitnom postupku (članak 28.), postupku odbora (članak 29.), kaznama (članak 30.) te stupanju na snagu i datumu primjene ove predložene uredbe (članak 31.).

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 114. i 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Kako je prepoznato u preambuli Protokola iz 2014. uz Konvenciju o prisilnom radu br. 29 („Konvencija MOR-a br. 29”) Međunarodne organizacije rada („MOR”), prisilni rad čini tešku povredu ljudskog dostojanstva i temeljnih ljudskih prava. MOR je proglasio ukidanje svih oblika prisilnog ili obveznog rada načelom koje se odnosi na temeljna prava. MOR svrstava Konvenciju MOR-a br. 29, Protokol iz 2014. uz Konvenciju br. 29 i Konvenciju MOR-a br. 105 o ukidanju prisilnog rada („Konvencija MOR-a br. 105”) u temeljne konvencije MOR-a¹⁶. Prisilni rad obuhvaća širok raspon praksi prinudnog rada u kojima se od osoba zahtijeva rad ili usluga za koje se nisu dobrovoljno ponudile¹⁷.
- (2) Korištenje prisilnog rada rašireno je u svijetu. Procjenjuje se da je oko 27,6 milijuna osoba bilo žrtva prisilnog rada u 2021.¹⁸ Ranjive i marginalizirane skupine u društvu posebno su podložne pritisku obavljanja prisilnog rada. Čak i kad ga nije nametnula država, prisilni rad često je posljedica nedostatka dobrog upravljanja pojedinih gospodarskih subjekata.
- (3) Iskorjenjivanje prisilnog rada prioritet je Unije. Poštovanje ljudskog dostojanstva te univerzalnost i nedjeljivost ljudskih prava čvrsto su ugrađeni u članak 21. Ugovora o

¹⁵ SL C , , str. .

¹⁶ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>.

¹⁷ Definicija prisilnog rada MOR-a prema Konvenciji MOR-a o prisilnom radu, 1920. (str. 29.), *What is forced labour, modern slavery and human trafficking (Forced labour, modern slavery and human trafficking)* (Što su prisilni rad, moderno ropstvo i trgovina ljudima) (ilo.org).

¹⁸ The 2021 Global Estimates of Modern Slavery (Globalne procjene modernog ropstva za 2021.), https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf.

Europskoj uniji. Člankom 5. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i člankom 4. Europske konvencije o ljudskim pravima propisano je da se nikoga ne smije siliti na prisilan ili obavezan rad. Europski sud za ljudska prava opetovano je tumačio članak 4. Europske konvencije o ljudskim pravima tako da su države članice dužne kažnjavati i učinkovito kazneno goniti svaki postupak kojim se osoba drži u situacijama iz članka 4. Europske konvencije o ljudskim pravima¹⁹.

- (4) Sve države članice ratificirale su temeljne konvencije MOR-a o prisilnom radu i dječjem radu²⁰. Stoga su zakonski obvezne sprečavati i iskorjenjivati korištenje prisilnog rada te redovito izvješćivati MOR.
- (5) Unija svojim politikama i zakonodavnim inicijativama nastoji iskorijeniti korištenje prisilnog rada. Unija promiče dužnu pažnju u skladu s međunarodnim smjernicama i načelima koje su uspostavile međunarodne organizacije, uključujući MOR, Organizaciju za gospodarsku suradnju i razvoj (dalje u tekstu „OECD”) i Ujedinjene narode (dalje u tekstu „UN”), kako bi se osiguralo da se lancima vrijednosti poduzeća s poslovnim nastanom u Uniji nema elemenata prisilnog rada.
- (6) Unijinom trgovinskom politikom podupire se borba protiv prisilnog rada u jednostranim i dvostranim trgovinskim odnosima. Poglavlja trgovinskih sporazuma Unije o trgovini i održivom razvoju sadržavaju obvezu ratificiranja i učinkovite provedbe temeljnih konvencija MOR-a, koje uključuju Konvenciju MOR-a br. 29 i Konvenciju MOR-a br. 105. Nadalje, jednostrane trgovinske povlastice na temelju Unijina Općeg sustava povlastica mogle bi se povući zbog teških i sustavnih kršenja Konvencije MOR-a br. 29 i Konvencije MOR-a br. 105.
- (7) U Direktivi o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima (Direktiva 2011/36/EU) Europskog parlamenta i Vijeća²¹ (Direktiva o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima) usklađena je definicija trgovanja ljudima, uključujući prisilni rad ili usluge, te su utvrđene minimalne kazne. Nijedno pravilo koje se odnosi na zabranu stavljanja na tržište Unije i stavljanja na raspolaganje na tržištu Unije domaćih ili uvezenih proizvoda nastalih prisilnim radom ili izvoza takvih proizvoda te na obvezu osiguravanja povlačenja takvih proizvoda s tržišta Unije („zabrana”) ne bi trebalo dovoditi u pitanje tu direktivu, a posebno nadležnost tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela za istraživanje i kazneno gonjenje kaznenih djela trgovanja ljudima, uključujući iskorištavanje radne snage.
- (8) [Ponajprije, u Direktivi 20XX/XX/EU o dužnoj pažnji za održivo poslovanje utvrđene su horizontalne obveze dužne pažnje radi utvrđivanja, sprečavanja, ublažavanja i uzimanja u obzir stvarnih i potencijalnih negativnih učinaka na ljudska prava, uključujući prisilni rad, i okoliš u poslovanju poduzeća, njegovih društava kćeri i u njegovim lancima vrijednosti u skladu s međunarodnim standardima ljudskih i radnih prava te konvencijama o okolišu. Te se obveze odnose na velika poduzeća iznad određenog praga u smislu broja zaposlenih i neto prometa te na manja poduzeća u

¹⁹ Na primjer točke 89. i 102. presude *Siliadin protiv Francuske* ili točka 105. presude *Chowdury i drugi protiv Grčke*.

²⁰ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-brussels/documents/publication/wcms_195135.pdf.

²¹ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP, SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

sektorima s velikim učinkom iznad određenog praga u smislu broja zaposlenih i neto prometa²².]

- (9) Osim toga, prema Uredbi (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća²³ uvoznici minerala iz Unije koji su obuhvaćeni područjem primjene te uredbe dužni su ispuniti obveze dužne pažnje u skladu s Prilogom II. Smjernicama OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja i provesti preporuke o dužnoj pažnji koje su u njima utvrđene. [Uredba (EU) br. XX/20XX o baterijama i otpadnim baterijama sadržava obveze prema kojima gospodarski subjekti moraju provesti dužnu pažnju u svojim lancima opskrbe, među ostalim u vezi s radnim pravima²⁴.] [Uredbom (EU) br. XX/20XX o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma²⁵ propisana je dužna pažnja u pogledu zakonitosti proizvoda i robe iz njezina područja primjene i njihove nepovezanosti s krčenjem šuma, među ostalim s obzirom na ljudska prava.]
- (10) Na temelju članaka [XX] Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća države članice dužne su osigurati da određeni gospodarski subjekti na godišnjoj osnovi objavljuju nefinancijske izvještaje u kojima izvješćuju o učinku svoje djelatnosti na okoliš, društvena pitanja i pitanja u pogledu zaposlenika, poštovanje ljudskih prava, uključujući pitanja u vezi s prisilnim radom, te pitanja u pogledu borbe protiv korupcije i podmićivanja²⁶. [Nadalje, Direktivom 20XX/XX/EU o korporativnom izvještavanju o održivosti propisani su detaljni zahtjevi za izvješćivanje za obuhvaćena poduzeća o poštovanju ljudskih prava, među ostalim u globalnim lancima opskrbe. Informacije koje poduzeća objavljuju o ljudskim pravima trebala bi uključivati, kad je to relevantno, informacije o prisilnom radu u njihovim lancima vrijednosti²⁷.]
- (11) U srpnju 2021. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje objavile su smjernice kako bi poduzećima u Uniji pomogle da poduzmu odgovarajuće mjere za uklanjanje rizika od prisilnog rada u svojem poslovanju i lancima opskrbe²⁸.
- (12) Kako je prepoznato u Komunikaciji Komisije o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu²⁹, ne dovodeći u pitanje postojeće politike i zakonodavni okvir, potrebno je daljnje djelovanje kako bi se postigli ciljevi uklanjanja proizvoda nastalih prisilnim

²² Direktiva 20XX/XX/EU Europskog parlamenta i Vijeća o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i o izmjeni Direktive (EU) 2019/1937, SL XX, XX.XX.20XX, str. XX.

²³ Uredba (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju obveza dužne pažnje u lancu opskrbe za uvoznike Unije koji uvoze kositar, tantal i volfram, njihove rude i zlato podrijetlom iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja, SL L 130, 19.5.2017., str. 1.

²⁴ UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 20XX/XX, SL XX, XX.XX.20XX, str. XX.

²⁵ Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. XXX/20XX, SL XX, XX.XX.20XX, str. XX.

²⁶ Direktiva 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa, SL

²⁷ Direktiva 20XX/XX/EU Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/34/EU, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Uredbe (EU) br. 537/2014 u pogledu korporativnog izvještavanja o održivosti, SL XX, XX.XX.20XX, str. XX.

²⁸ Smjernice o dužnoj pažnji za poduzeća iz EU-a radi uklanjanja rizika od prisilnog rada u njihovu poslovanju i lancima opskrbe.

²⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru od 23. ožujka 2022. o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu za globalnu pravednu tranziciju i održiv oporavak (COM(2022) 66 final).

radom s tržišta Unije i time dodatno pridonijelo borbi protiv prisilnog rada u cijelom svijetu.

- (13) Europski parlament u svojim je rezolucijama oštro osudio prisilni rad i pozvao na zabranu proizvoda nastalih prisilnim radom³⁰. Stoga je moguća dostupnost proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije ili mogućnost njihova izvoza u treće zemlje bez učinkovitog mehanizma za zabranu ili povlačenje takvih proizvoda pitanje javnog morala.
- (14) Kako bi se dovršio zakonodavni i politički okvir Unije o prisilnom radu, trebalo bi zabraniti stavljanje na tržište Unije i stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije proizvoda nastalih prisilnim radom ili izvoz domaćih proizvoda ili uvezenih proizvoda nastalih prisilnim radom te bi trebalo osigurati povlačenje tih proizvoda s tržišta Unije.
- (15) Trenutačno ne postoji zakonodavstvo Unije kojim se tijela država članica ovlašćuju da izravno zadrže, zaplijene ili nalože povlačenje proizvoda na temelju nalaza da je proizveden, djelomično ili u cijelosti, prisilnim radom.
- (16) Kako bi se osigurala učinkovitost zabrane, takva bi se zabrana trebala primjenjivati na proizvode za koje je prisilni rad korišten u bilo kojoj fazi njihove proizvodnje, ubiranja i vađenja, uključujući obradu ili preradu povezanu s proizvodima. Zabrana bi se trebala primjenjivati na sve proizvode, bilo koje vrste, uključujući njihove komponente, i trebala bi se primjenjivati na proizvode neovisno o sektoru iz kojeg dolaze i podrijetlu te neovisno o tome jesu li domaći ili uvezeni, stavljeni na tržište Unije ili stavljeni na raspolaganje na tržištu Unije ili izvezeni.
- (17) Zabrana bi trebala pridonijeti međunarodnim nastojanjima da se ukine prisilni rad. Stoga bi definicija „prisilnog rada” trebala biti usklađena s definicijom iz Konvencije MOR-a br. 29. Definicija „prisilnog rada koju primjenjuju državna tijela” trebala bi biti usklađena s Konvencijom MOR-a br. 105, kojom se posebno zabranjuje korištenje prisilnog rada kao kazne za izražavanje političkih stajališta, u svrhu gospodarskog razvoja, kao sredstva radne discipline, kao kazne za sudjelovanje u štrajku ili kao sredstva rasne, vjerske ili druge diskriminacije³¹.
- (18) Mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća („MSP-ovi”) mogu imati ograničene resurse i ograničene mogućnosti za osiguravanje da proizvodi koje stavljaju na tržište Unije ili stavljaju na raspolaganje na tržištu Unije nisu nastali prisilnim radom. Stoga bi Komisija trebala izdati smjernice o dužnoj pažnji u vezi s prisilnim radom u kojima bi trebalo uzeti u obzir i veličinu i gospodarske resurse gospodarskih subjekata. Osim toga, Komisija bi trebala izdati smjernice o pokazateljima rizika od prisilnog rada i o javno dostupnim informacijama kako bi MSP-ovima te drugim gospodarskim subjektima pomogla da poštuju zahtjeve u pogledu zabrane.
- (19) Nadležna tijela država članica trebala bi pratiti tržište kako bi utvrdila krši li se zabrana. Pri određivanju tih nadležnih tijela države članice trebale bi osigurati da ona

³⁰ Vidjeti rezolucije: [PRIJEDLOG REZOLUCIJE o novom trgovinskom instrumentu za zabranu proizvoda nastalih prisilnim radom \(europa.eu\)](#); [Usvojeni tekstovi – Prisilni rad i položaj Ujgura u Ujgurskoj autonomnoj regiji Xinjangu – četvrtak, 17. prosinca 2020. \(europa.eu\)](#); [Usvojeni tekstovi – Prisilni rad u tvornici Linglong i prosvjedi za zaštitu okoliša u Srbiji – četvrtak, 16. prosinca 2021. \(europa.eu\)](#).

³¹ [What is forced labour, modern slavery and human trafficking \(Forced labour, modern slavery and human trafficking\) \(Što su prisilni rad, moderno ropstvo i trgovina ljudima \(Prisilni rad, moderno ropstvo i trgovina ljudima\) \(ilo.org\)\)](#) te Konvencija MOR-a br. 29 i Konvencija br. 105 na koje se upućuje u tom tekstu.

imaju dovoljno resursa i da njihovo osoblje ima potrebne kompetencije i znanja, posebno u pogledu ljudskih prava, upravljanja lancem vrijednosti i postupaka dužne pažnje. Nadležna tijela trebala bi blisko surađivati s nacionalnim tijelima za inspekciju rada te pravosudnim tijelima i tijelima kaznenog progona, uključujući tijela odgovorna za borbu protiv trgovine ljudima, na način koji ne ugrožava istrage koje provode takva tijela.

- (20) Kako bi se povećala učinkovitost zabrane, nadležna tijela trebala bi gospodarskim subjektima pružiti razuman rok za utvrđivanje, ublažavanje, sprečavanje i uklanjanje rizika od prisilnog rada.
- (21) Pri utvrđivanju mogućih kršenja zabrane nadležna tijela trebala bi slijediti pristup koji se temelji na riziku i procijeniti sve informacije s kojima raspolažu. Nadležna tijela trebala bi pokrenuti istragu ako na temelju svoje procjene svih raspoloživih informacija utvrde da postoji potkrijepljena sumnja na kršenje zabrane.
- (22) Prije pokretanja istrage nadležna tijela trebala bi od gospodarskih subjekata obuhvaćenih procjenom zahtijevati informacije o mjerama koje su poduzeli za ublažavanje, sprečavanje ili uklanjanje rizika od prisilnog rada u svojem poslovanju i lancima vrijednosti u vezi s proizvodima obuhvaćenima procjenom. Provedba takve dužne pažnje u vezi s prisilnim radom trebala bi pomoći gospodarskom subjektu da smanji rizik od prisilnog rada u svojem poslovanju i lancima vrijednosti. Odgovarajuća dužna pažnja znači da su problemi prisilnog rada u lancu vrijednosti utvrđeni i riješeni u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije i međunarodnim standardima. To znači da nadležno tijelo ne bi trebalo pokretati istragu ako smatra da ne postoji potkrijepljena sumnja na kršenje zabrane, na primjer zato što se, među ostalim, primjenjivo zakonodavstvo, smjernice, preporuke ili druge obveze dužne pažnje u vezi s prisilnim radom primjenjuju na način kojim se ublažava, sprečava i uklanja rizik od prisilnog rada.
- (23) Kako bi se osigurala suradnja među nadležnim tijelima određenima na temelju ovog i drugog relevantnog zakonodavstva i usklađenost njihova djelovanja i odluka, nadležna tijela određena na temelju ove Uredbe trebala bi prema potrebi od drugih relevantnih tijela zatražiti informacije o tome podliježu li gospodarski subjekti obuhvaćeni procjenom obvezi dužne pažnje u vezi s prisilnim radom na temelju primjenjivog zakonodavstva Unije ili zakonodavstva država članica kojim se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje i transparentnosti u vezi s prisilnim radom te provode li je.
- (24) Tijekom preliminarne faze istrage nadležna tijela trebala bi se usmjeriti na gospodarske subjekte uključene u korake lanca vrijednosti u kojima postoji veći rizik od prisilnog rada u pogledu proizvoda obuhvaćenih istragom, uzimajući u obzir i njihovu veličinu i gospodarske resurse, količinu predmetnih proizvoda i razmjere prisilnog rada na koji se sumnja.
- (25) Kad zahtijevaju informacije tijekom istrage, nadležna tijela trebala bi, u mjeri u kojoj je to moguće i u skladu s učinkovitom provedbom istrage, prednost dati gospodarskim subjektima pod istragom koji su uključeni u korake lanca vrijednosti koji su što više povezani s područjima u kojima postoji vjerojatnost rizika od prisilnog rada te uzeti u obzir veličinu i gospodarske resurse tih gospodarskih subjekata, količinu predmetnih proizvoda te razmjere prisilnog rada na koji se sumnja.
- (26) Nadležna tijela trebala bi biti odgovorna za utvrđivanje korištenja prisilnog rada u bilo kojoj fazi proizvodnje, ubiranja ili vađenja proizvoda, uključujući obradu ili preradu povezanu s proizvodom, na temelju svih informacija i dokaza prikupljenih tijekom

istrage, uključujući njezinu preliminarnu fazu. Kako bi se osiguralo njihovo pravo na pravilno postupanje, gospodarski subjekti trebali bi tijekom istrage imati priliku nadležnim tijelima pružiti informacije u svoju obranu.

- (27) Nadležna tijela koja utvrde da su gospodarski subjekti prekršili zabranu trebala bi bez odgode zabraniti stavljanje na tržište Unije i stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije te izvoz iz Unije takvih proizvoda i zahtijevati od gospodarskih subjekata nad kojima je provedena istraga da povuku relevantne proizvode koji su već stavljeni na raspolaganje na tržištu Unije te da ih unište, onesposobe ili na neki drugi način zbrinu u skladu s nacionalnim pravom usklađenim s pravom Unije, uključujući zakonodavstvo Unije o gospodarenju otpadom.
- (28) U toj bi odluci nadležna tijela trebala navesti nalaze istrage i informacije na kojima se temelje te odrediti razuman rok u kojem bi gospodarski subjekti trebali postupiti u skladu s odlukom, kao i informacije koje omogućuju identificiranje proizvoda na koji se odluka primjenjuje. Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje provedbenih akata potrebnih za utvrđivanje pojedinosti informacija koje takve odluke trebaju sadržavati.
- (29) Pri određivanju razumnog roka u kojem treba postupiti u skladu s nalogom nadležna tijela trebaju uzeti u obzir veličinu i gospodarske resurse predmetnih gospodarskih subjekata.
- (30) Ako gospodarski subjekti ne postupe u skladu s odlukom nadležnih tijela do isteka utvrđenog roka, nadležna tijela trebala bi osigurati zabranu stavljanja na tržište Unije ili stavljanja na raspolaganje na tržištu Unije relevantnih proizvoda, njihova izvoza ili njihovo povlačenje s tržišta Unije te da se svi takvi proizvodi koji su preostali kod relevantnih gospodarskih subjekata unište, onesposobe ili na drugi način zbrinu u skladu s nacionalnim pravom usklađenim s pravom Unije, uključujući zakonodavstvo Unije o gospodarenju otpadom, na trošak gospodarskih subjekata.
- (31) Nakon što dostave nove informacije koje pokazuju da se ne može zaključiti da su relevantni proizvodi nastali prisilnim radom, gospodarski subjekti trebali bi imati mogućnost zatražiti preispitivanje odluka nadležnih tijela. Nadležna tijela trebaju povući svoju odluku ako na temelju tih novih informacija utvrde da se ne može zaključiti da su proizvodi nastali prisilnim radom.
- (32) Svakoj osobi, fizičkoj ili pravnoj, ili udruženju koje nema pravnu osobnost trebalo bi omogućiti da nadležnim tijelima dostavi informacije ako smatra da se na tržište Unije ili na raspolaganje na tržištu Unije stavljaju proizvodi nastali prisilnim radom i da primi obavijest o ishodu procjene svojeg podneska.
- (33) Komisija bi trebala izdati smjernice kako bi gospodarskim subjektima i nadležnim tijelima olakšala provedbu zabrane. Takve smjernice trebale bi sadržavati smjernice o dužnoj pažnji u vezi s prisilnim radom i dopunske informacije za nadležna tijela o provedbi zabrane. Smjernice o dužnoj pažnji u vezi s prisilnim radom trebale bi se temeljiti na Smjernicama o dužnoj pažnji za poduzeća iz Unije koje su Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje objavile u srpnju 2021. kako bi se u poslovanju i lancima opskrbe poduzeća iz Unije uklonio rizik od prisilnog rada. Smjernice bi trebale biti u skladu s drugim smjernicama Komisije u tom pogledu i smjernicama relevantnih međunarodnih organizacija. Pri utvrđivanju pokazatelja rizika trebalo bi uzeti u obzir izvješća međunarodnih organizacija, posebice MOR-a, te druge neovisne i provjerljive izvore informacija.

- (34) O odlukama nadležnih tijela o utvrđenom kršenju zabrane treba obavijestiti carinska tijela, koja trebaju nastojati utvrditi predmetni proizvod među proizvodima koji su prijavljeni za puštanje u slobodni promet ili izvoz. Nadležna tijela trebala bi biti odgovorna za cjelokupnu provedbu zabrane koja se odnosi na unutarnje tržište i na proizvode koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega. Budući da je prisilni rad dio postupka proizvodnje i ne ostavlja trag na proizvodu i da Uredba (EU) 2019/1020 obuhvaća samo proizvedene proizvode te je njezino područje primjene ograničeno na puštanje u slobodni promet, carinska tijela na temelju Uredbe (EU) 2019/1020 ne bi mogla autonomno djelovati za potrebe primjene i provedbe zabrane. Organizacijom kontrola u pojedinačnim državama članicama ne bi trebalo dovoditi u pitanje Uredbu (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³² i njezine opće odredbe o kontrolnim i nadzornim ovlastima carinskih tijela.
- (35) Informacije koje gospodarski subjekti trenutačno stavljaju na raspolaganje carinskim tijelima uključuju samo opće informacije o proizvodima, no nedostaju informacije o proizvođaču i dobavljačima proizvoda, kao i specifične informacije o proizvodima. Kako bi carinska tijela identificirala proizvode koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega kojima bi se mogla kršiti Uredba i koje bi u skladu s tim trebalo zaustaviti na vanjskim granicama EU-a, gospodarski subjekti trebali bi carinskim tijelima dostavljati informacije koje omogućuju povezivanje odluke nadležnih tijela s predmetnim proizvodom. One bi trebale uključivati informacije o proizvođaču i dobavljačima proizvoda te sve ostale informacije o samom proizvodu. U tu bi svrhu Komisiju trebalo ovlastiti za donošenje delegiranih akata kojima se utvrđuju proizvodi za koje bi se takve informacije trebale dostavljati, među ostalim putem baze podataka uspostavljene na temelju ove Uredbe, te informacije i odluke nadležnih tijela unesene u informacijski i komunikacijski sustav utvrđen u članku 34. Uredbe (EU) 2019/1020 („ICSMS”). Nadalje, Komisiji bi trebalo dati ovlasti za donošenje provedbenih akata potrebnih za utvrđivanje pojedinosti informacija koje gospodarski subjekti trebaju staviti na raspolaganje carinskim tijelima. Te bi informacije trebale uključivati opis, naziv ili robnu marku proizvoda, posebne zahtjeve iz zakonodavstva Unije u pogledu označivanja proizvoda (npr. stavljanje na proizvod vrste, reference, modela, serije ili serijskog broja, njihovo navođenje na pakiranju ili u dokumentu priloženom uz proizvod ili navođenje jedinstvenog identifikatora digitalne putovnice za proizvode) te pojedinosti o proizvođaču i dobavljačima proizvoda, uključujući, za svakog od njih, naziv, trgovačko ime ili registrirani žig, podatke za kontakt, jedinstveni identifikacijski broj u zemlji u kojoj imaju poslovni nastan i, ako je dostupan, registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta (EORI broj). U okviru preispitivanja Carinskog zakonika Unije razmotrit će se uvođenje informacija u carinsko zakonodavstvo koje gospodarski subjekti moraju staviti na raspolaganje carinskim tijelima radi provedbe ove Uredbe i, u širem smislu, radi jačanja transparentnosti lanca opskrbe.

³² Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (preinaka) (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

- (36) Ako carinska tijela utvrde proizvod koji bi mogao biti obuhvaćen odlukom o utvrđenom kršenju zabrane koju su im priopćila nadležna tijela, ona bi trebala suspendirati puštanje u promet tog proizvoda i odmah o tome obavijestiti nadležna tijela. Nadležna tijela trebala bi u razumnom roku donijeti zaključak o slučaju o kojem su ih obavijestila carinska tijela te im odgovoriti je li predmetni proizvod obuhvaćen odlukom ili nije. Prema potrebi, nadležna tijela trebala bi biti ovlaštena zahtijevati nastavak suspenzije puštanja u promet tog proizvoda. Ako nadležna tijela ne dostave zaključak u određenom roku, carinska tijela trebala bi proizvode pustiti u promet ako su ispunjeni svi drugi primjenjivi zahtjevi i formalnosti. Općenito, puštanje u slobodni promet ili izvoz ne bi se trebali smatrati dokazom sukladnosti s pravom Unije jer nužno ne uključuju sveobuhvatnu provjeru sukladnosti.
- (37) Ako nadležna tijela zaključe da proizvod odgovara odluci o utvrđenom kršenju zabrane, ona trebaju odmah obavijestiti carinska tijela, koja trebaju odbiti njegovo puštanje u slobodni promet ili izvoz. Taj proizvod treba uništiti, onesposobiti ili na neki drugi način zbrinuti u skladu s nacionalnim pravom usklađenim s pravom Unije, uključujući zakonodavstvo o gospodarenju otpadom, što isključuje ponovni izvoz ako je riječ o robi koja nije roba Unije.
- (38) Uvjete koji se primjenjuju na proizvode tijekom obustave njihova puštanja u slobodni promet ili izvoz, uključujući njihovo skladištenje ili uništavanje i zbrinjavanje ako je odbijeno njihovo puštanje u promet, trebaju odrediti carinska tijela, prema potrebi u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013. Ako proizvodi koji ulaze na tržište Unije zahtijevaju daljnju preradu, podliježu odgovarajućem carinskom postupku kojim se odobrava takva prerada u skladu s člancima 220., 254., 256., 257. i 258. Uredbe (EU) br. 952/2013.
- (39) Ujednačena provedba ove zabrane u pogledu proizvoda koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega može se postići samo sustavnom razmjenom informacija i suradnjom između nadležnih tijela, carinskih tijela i Komisije.
- (40) Za prikupljanje, obradu i pohranu informacija, u strukturiranom obliku, u pitanjima koja se odnose na provedbu zabrane nadležna tijela trebala bi se koristiti sustavom ICSMS. Komisija, nadležna tijela i carinska tijela trebaju imati pristup tom sustavu kako bi mogli provoditi svoje dužnosti na temelju ove Uredbe.
- (41) Kako bi se optimizirao i rasteretio postupak provjere proizvoda koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega, potrebno je omogućiti automatizirani prijenos podataka između ICSMS-a i carinskih sustava. Treba razlikovati tri različita prijenosa podataka s obzirom na njihovu svrhu. Prvo, odluke o utvrđenom kršenju zabrane trebaju se prenositi iz ICSMS-a u elektronički carinski sustav za upravljanje rizikom (CRMS) iz članka 36. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447³³, ne dovodeći u pitanje budući razvoj carinskog okruženja za upravljanje rizikom, kako bi se carinska tijela mogla njima koristiti za utvrđivanje proizvoda na koje bi se takva odluka mogla odnositi. Za te prve prijenose podataka trebalo bi se koristiti dostupnim sučeljima carinskog okruženja. Drugo, ako carinska tijela utvrde takav proizvod, nužno će biti upravljati slučajem radi, među ostalim, prenošenja obavijesti o obustavi, zaključka nadležnih tijela i ishoda radnji koje su poduzela carinska tijela. Okruženje jedinstvenog sučelja EU-a za carinu trebalo bi podupirati te druge prijenose podataka

³³ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije, SL L 343, 29.12.2015., str. 558.

između ICSMS-a i nacionalnih carinskih sustava. Treće, carinski sustavi sadržavaju informacije o proizvodima koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega koje bi nadležnim tijelima bile relevantne za obavljanje njihovih dužnosti, ali im nisu dostupne. Stoga bi relevantne informacije trebalo izdvojiti i prenijeti u ICSMS. Te tri međusobne povezanosti trebale bi biti visoko automatizirane i jednostavne za upotrebu kako bi se ograničilo dodatno opterećenje za carinska tijela. Komisija bi trebala imati ovlasti za donošenje, u suradnji s carinskim tijelima i nadležnim tijelima, provedbenih akata potrebnih za utvrđivanje postupovnih pravila, praktičnih mehanizama i elemenata podataka koji se prenose između ICSMS-a i carinskih sustava te svih drugih sporednih zahtjeva.

- (42) Kako bi se osigurala učinkovita provedba, nadležna tijela država članica trebala bi priznati i provesti odluke koje je donijelo nadležno tijelo u drugoj državi članici u vezi s proizvodima s istom identifikacijom iz istog lanca opskrbe za koje je utvrđen prisilni rad.
- (43) Ako je za potrebe ove zabrane nužno obrađivati osobne podatke, takvu obradu trebalo bi provoditi u skladu s pravom Unije o zaštiti osobnih podataka. Svaka obrada osobnih podataka na temelju ove zabrane trebala bi podlijeći Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴ i Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵.
- (44) Kako bi se osigurala učinkovita provedba zabrane, potrebno je uspostaviti mrežu usmjerenu na strukturiranu koordinaciju i suradnju među nadležnim tijelima država članica i, prema potrebi, stručnjaka iz carinskih tijela, i Komisije. Ta bi mreža trebala poslužiti i za pojednostavnjivanje praksi nadležnih tijela unutar Unije koje olakšavaju provedbu zajedničkih provedbenih aktivnosti država članica, uključujući zajedničke istrage. Tom strukturom za administrativnu potporu trebalo bi omogućiti objedinjavanje resursa i održavati komunikacijski i informacijski sustav koji dijele države članice i Komisija, čime će se pridonijeti jačanju provedbe zabrane.
- (45) Budući da je prisilni rad globalni problem i s obzirom na povezanost globalnih lanaca vrijednosti, potrebno je promicati međunarodnu suradnju u borbi protiv prisilnog rada, čime bi se ujedno poboljšala učinkovitost primjene i provedbe zabrane. Komisija bi trebala na odgovarajući način surađivati i razmjenjivati informacije s tijelima trećih zemalja i međunarodnim organizacijama kako bi poboljšala učinkovitu provedbu zabrane. Međunarodna suradnja s tijelima trećih zemalja trebala bi se odvijati na strukturiran način u okviru postojećih struktura dijaloga, primjerice dijaloga o ljudskim pravima s trećim zemljama ili, ako je potrebno, posebnih dijaloga koji će se uspostaviti na *ad hoc* osnovi.

³⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

³⁵ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ, SL L 295, 21.11.2018, p. 39.

- (46) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶.
- (47) Radi nadopune ili izmjene određenih elemenata ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”). Posebno je važno da Komisija tijekom svojih priprema provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka. Komisija bi trebala u pripremi i izradi delegiranih akata osigurati da se odgovarajući dokumenti istovremeno, pravodobno i primjereno dostavljaju Europskom parlamentu i Vijeću.
- (48) Kako bi se osiguralo da se carinskim tijelima pruže sve informacije o proizvodu koje su im potrebne za učinkovito djelovanje, uključujući informacije potrebne za utvrđivanje relevantnog proizvoda, informacije o proizvođaču i informacije o dobavljačima proizvoda u pogledu proizvoda koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Carinskim tijelima treba omogućiti da brzo dobiju informacije o određenim proizvodima utvrđenima u odlukama nadležnih tijela kako bi mogla učinkovito i brzo djelovati i poduzimati mjere. U takvim slučajevima delegirane akte treba donositi po hitnom postupku.
- (49) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno zabranu, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (50) Kako bi se omogućila brza provedba mjera predviđenih ovom Uredbom, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

³⁶ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije, SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

1. Ovom se Uredbom utvrđuju pravila kojima se gospodarskim subjektima zabranjuje stavljanje na tržište Unije i stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije ili izvoz s tržišta Unije proizvoda nastalih prisilnim radom.
2. Ova Uredba ne obuhvaća povlačenje proizvoda koji su dospjeli do krajnjih korisnika na tržištu Unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „prisilni rad” znači prisilni ili obvezni rad kako je definiran u članku 2. Konvencije o prisilnom radu Međunarodne organizacije rada iz 1930. (br. 29), uključujući prisilni dječji rad;
- (b) „prisilni rad koji su nametnula državna tijela” znači korištenje prisilnog rada kako je opisano u članku 1. Konvencije o ukidanju prisilnog rada Međunarodne organizacije rada iz 1957. (br. 105);
- (c) „dužna pažnja u vezi s prisilnim radom” znači nastojanja gospodarskog subjekta da provede obvezne zahtjeve, neobvezne smjernice, preporuke ili prakse za utvrđivanje, sprečavanje, smanjenje ili okončanje korištenja prisilnog rada u odnosu na proizvode koji se trebaju staviti na raspolaganje na tržištu Unije ili koji su namijenjeni za izvoz;
- (d) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja, pri čemu se proizvodi koji se nude na prodaju preko interneta ili drugim sredstvima prodaje na daljinu smatraju stavljenima na raspolaganje na tržištu ako je ponuda usmjerena na krajnje korisnike u Uniji;
- (e) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;
- (f) „proizvod” znači svaki proizvod koji se može vrednovati u novcu i koji kao takav može biti predmet poslovnih transakcija, neovisno o tome vadi li se, ubire ili proizvodi, uključujući obradu ili preradu povezanu s proizvodom u bilo kojoj fazi njegova lanca opskrbe;
- (g) „proizvod nastao prisilnim radom” znači proizvod za koji je u cijelosti ili djelomično korišten prisilni rad u bilo kojoj fazi njegova vađenja, ubiranja ili proizvodnje, uključujući obradu ili preradu povezanu s proizvodom u bilo kojoj fazi njegova lanca opskrbe;
- (h) „gospodarski subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba ili udruženje osoba koji stavljaju proizvode na tržište Unije ili stavljaju proizvode na raspolaganje na tržištu Unije ili izvoze proizvode;
- (i) „proizvođač” znači proizvođač proizvoda u skladu sa zakonodavstvom Unije koje se primjenjuje na taj proizvod;
- (j) „proizvođač poljoprivrednih proizvoda ili sirovina” znači proizvođač poljoprivrednih proizvoda kako su navedeni u članku 38. stavku 1. UFEU-a ili proizvođač sirovina;
- (k) „dobavljač proizvoda” znači svaka fizička ili pravna osoba ili udruženje osoba u lancu opskrbe koji kao proizvođač ili u bilo kojim drugim okolnostima u cijelosti ili

djelomično vade, ubiru ili proizvode proizvod ili interveniraju u obradi ili preradi povezanoj s proizvodom u bilo kojoj fazi njegova lanca opskrbe;

- (l) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba ili udruženje osoba s poslovnim nastanom u Uniji koji na tržište Unije stavljaju proizvod iz treće zemlje;
- (m) „izvoznik” znači izvoznik kako je definiran u članku 1. točki 19. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446³⁷;
- (n) „potkrijepljena sumnja” znači osnovani razlog koji se temelji na objektivnim i provjerljivim informacijama, zbog kojeg nadležna tijela sumnjaju da su proizvodi vjerojatno nastali prisilnim radom;
- (o) „carinska tijela” znači carinska tijela kako su definirana u članku 5. točki 1. Uredbe (EU) br. 952/2013;
- (p) „proizvodi koji ulaze na tržište Unije” znači proizvodi iz trećih zemalja koji su namijenjeni za stavljanje na tržište Unije ili za privatnu upotrebu ili potrošnju unutar carinskog područja Unije i koji su stavljeni u carinski postupak „puštanja u slobodni promet”;
- (q) „proizvodi koji izlaze s tržišta Unije” znači proizvodi koji su stavljeni u carinski postupak „izvoza”;
- (r) „puštanje u slobodni promet” znači postupak utvrđen člankom 201. Uredbe (EU) br. 952/2013;
- (s) „izvoz” znači postupak utvrđen člankom 269. Uredbe (EU) br. 952/2013;
- (t) „sustav razmjene potvrda u okviru jedinstvenog sučelja EU-a za carinu” ili „EU CSW-CERTEX” znači sustav uspostavljen člankom 4. [Uredbe (EU) br. XX/20XX o uspostavi okruženja jedinstvenog sučelja Europske unije za carinu i izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013 COM(2020) 673 final];
- (u) „nacionalna okruženja jedinstvenog sučelja za carinu” znači nacionalna okruženja jedinstvenog sučelja za carinu kako su definirana u članku 2. točki 9. [Uredbe (EU) br. XX/20XX Europskog parlamenta i Vijeća³⁸].

Članak 3.

Zabrana proizvoda nastalih prisilnim radom

Gospodarski subjekti ne smiju stavljati na tržište Unije ni stavljati na raspolaganje na tržištu Unije proizvode nastale prisilnim radom niti smiju izvoziti takve proizvode.

³⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije, SL L 343, 29.12.2015., str. 1.

³⁸ Uredba (EU) br. XX/ 20XX Europskog parlamenta i Vijeća od , SL,

Poglavlje II.

Istrage i odluke nadležnih tijela

Članak 4.

Preliminarna faza istraga

1. U procjeni vjerojatnosti da su gospodarski subjekti prekršili članak 3. nadležna tijela primjenjuju pristup koji se temelji na riziku. Ta se procjena temelji na svim relevantnim informacijama s kojima raspolažu, uključujući sljedeće informacije:
 - (a) podnesci fizičkih ili pravnih osoba ili bilo kojeg udruženja koje nema pravnu osobnost u skladu s člankom 10.;
 - (b) pokazatelji rizika i druge informacije u skladu s člankom 23. točkama (b) i (c);
 - (c) baza podataka iz članka 11.;
 - (d) informacije i odluke unesene u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 22. stavka 1., uključujući sve prethodne slučajeve sukladnosti ili nesukladnosti gospodarskog subjekta s člankom 3.;
 - (e) informacije koje je nadležno tijelo prema potrebi zatražilo od drugih relevantnih tijela o tome podliježu li gospodarski subjekti obuhvaćeni procjenom dužnoj pažnji u vezi s prisilnim radom na temelju primjenjivog zakonodavstva Unije ili zakonodavstva država članica kojim se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje i transparentnosti u vezi s prisilnim radom te provode li je.
2. U svojoj procjeni vjerojatnosti da su gospodarski subjekti prekršili članak 3. nadležna tijela usmjerena su na gospodarske subjekte uključene u korake lanca vrijednosti koji su što više povezani s područjima u kojima postoji vjerojatnost rizika od prisilnog rada i uzimaju u obzir veličinu i gospodarske resurse tih gospodarskih subjekata, količinu predmetnih proizvoda te razmjere prisilnog rada na koji se sumnja.
3. Prije pokretanja istrage u skladu s člankom 5. stavkom 1. nadležno tijelo zahtijeva od gospodarskih subjekata obuhvaćenih procjenom informacije o mjerama koje su poduzeli za utvrđivanje, sprečavanje, ublažavanje ili uklanjanje rizika od prisilnog rada u svojem poslovanju i lancima vrijednosti u vezi s proizvodima obuhvaćenima procjenom, među ostalim na temelju bilo čega od sljedećeg:
 - (a) primjenjivo zakonodavstvo Unije ili zakonodavstvo država članica kojim se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje i transparentnosti u vezi s prisilnim radom;
 - (b) smjernice koje je izdala Komisija u skladu s člankom 23. točkom (a);
 - (c) smjernice ili preporuke UN-a, MOR-a, OECD-a ili drugih relevantnih međunarodnih organizacija o dužnoj pažnji;
 - (d) sve druge obveze dužne pažnje u vezi s prisilnim radom.
4. Gospodarski subjekt dužan je odgovoriti na zahtjev nadležnog tijela iz stavka 3. u roku od 15 radnih dana od dana primitka zahtjeva. Gospodarski subjekti mogu nadležnim tijelima dostaviti bilo kakve druge informacije koje smatraju korisnima za potrebe ovog članka.

5. Nadležna tijela u roku od 30 radnih dana od datuma primitka informacija koje su gospodarski subjekti dostavili u skladu sa stavkom 4. zaključuju preliminarnu fazu svoje istrage u kojoj utvrđuju postoji li potkrijepljena sumnja na kršenje članka 3. na temelju procjene iz stavka 1. i informacija koje su dostavili gospodarski subjekti u skladu sa stavkom 4.
6. Ako gospodarski subjekt dokaže da provodi dužnu pažnju na temelju utvrđenih učinaka prisilnog rada u njegovu lancu opskrbe te donese i provede mjere prikladne i učinkovite za uklanjanje prisilnog rada u kratkom razdoblju, nadležno tijelo to propisno uzima u obzir.
7. Nadležna tijela ne pokreću istragu u skladu s člankom 5., a o tome obavješćuju gospodarske subjekte obuhvaćene procjenom, ako na temelju procjene iz stavka 1. i informacija koje su gospodarski subjekti dostavili u skladu sa stavkom 4. smatraju da nema potkrijepljene sumnje na kršenje članka 3., na primjer zato što se, među ostalim, primjenjivo zakonodavstvo, smjernice, preporuke ili druge obveze dužne pažnje u vezi s prisilnim radom iz stavka 3. primjenjuju na način kojim se ublažava, sprečava i uklanja rizik od prisilnog rada.

Članak 5.

Istrage

1. Nadležna tijela koja, u skladu s člankom 4. stavkom 5., utvrde da postoji potkrijepljena sumnja na kršenje članka 3., pokreću istragu o predmetnim proizvodima i gospodarskim subjektima.
2. Nadležna tijela koja pokreću istragu u skladu sa stavkom 1. obavješćuju gospodarske subjekte koji su predmet istrage u roku od tri radna dana od datuma donošenja odluke o pokretanju istrage o sljedećem:
 - (a) pokretanju istrage i njezinim mogućim posljedicama;
 - (b) proizvodima koji su predmet istrage;
 - (c) razlozi pokretanja istrage, osim ako bi se time ugrozio ishod istrage;
 - (d) mogućnosti da gospodarski subjekti nadležnom tijelu dostave bilo koji drugi dokument ili informaciju te o datumu do kojeg se takve informacije moraju dostaviti.
3. Kad to zatraže nadležna tijela, gospodarski subjekti koji su predmet istrage dostavljaju tim nadležnim tijelima sve informacije koje su relevantne i potrebne za istragu, uključujući informacije na temelju kojih se utvrđuju proizvodi koji su predmet istrage te informacije o proizvođaču ili proizvođaču poljoprivrednih proizvoda ili sirovina i dobavljačima proizvoda. Pri zahtijevanju takvih informacija nadležna tijela u mjeri u kojoj je to moguće:
 - (a) daju prednost gospodarskim subjektima pod istragom koji su uključeni u korake lanca vrijednosti koji su što više povezani s područjima u kojima postoji vjerojatnost rizika od prisilnog rada; i
 - (b) uzimaju u obzir veličinu i gospodarske resurse gospodarskih subjekata, količinu predmetnih proizvoda te razmjere prisilnog rada na koji se sumnja.

4. Gospodarski subjekti dužni su dostaviti te informacije u roku od 15 radnih dana od podnošenja zahtjeva iz stavka 3. ili podnijeti opravdani zahtjev za produljenje tog roka.
5. Pri odlučivanju o rokovima iz ovog članka nadležna tijela uzimaju u obzir veličinu i gospodarske resurse predmetnih gospodarskih subjekata.
6. Nadležna tijela mogu provoditi sve potrebne provjere i inspekcije, uključujući istrage u trećim zemljama, pod uvjetom da su s tim suglasni predmetni gospodarski subjekti i da je vlada države članice ili treće zemlje u kojoj će se inspekcije provesti o tome službeno obaviještena i nije iznijela prigovor.

Članak 6.

Odluke nadležnih tijela

1. Nadležna tijela procjenjuju sve informacije i dokaze prikupljene u skladu s člancima 4. i 5., na temelju kojih u razumnom roku od datuma pokretanja istrage u skladu s člankom 5. stavkom 1. utvrđuju je li prekršen članak 3.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., nadležna tijela mogu utvrditi kršenje članka 3. na temelju bilo kojih drugih raspoloživih činjenica ako nije bilo moguće prikupiti informacije i dokaze u skladu s člankom 5. stavkom 3. ili 6.
3. Ako ne mogu utvrditi kršenje članka 3., nadležna tijela donose odluku o zaključenju istrage i o tome obavješćuju gospodarski subjekt.
4. Ako utvrde kršenje članka 3., nadležna tijela bez odgode donose odluku koja sadržava:
 - (a) zabranu stavljanja na tržište Unije ili stavljanja na raspolaganje na tržištu Unije ili izvoza predmetnih proizvoda;
 - (b) nalog gospodarskim subjektima koji su bili predmet istrage da s tržišta Unije povuku relevantne proizvode koji su već stavljeni na tržište ili stavljeni na raspolaganje na tržištu;
 - (c) nalog gospodarskim subjektima koji su bili predmet istrage da predmetne proizvode zbrinu u skladu s nacionalnim pravom usklađenim s pravom Unije.
5. Ako gospodarski subjekt nije postupio u skladu s odlukom iz stavka 4., nadležna tijela osiguravaju sve sljedeće mjere:
 - (a) zabranu stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu predmetnih proizvoda;
 - (b) povlačenje s tržišta Unije proizvoda koji su već stavljeni na tržište Unije ili stavljeni na raspolaganje na tržištu Unije;
 - (c) zbrinjavanje svih proizvoda preostalih kod predmetnog gospodarskog subjekta u skladu s nacionalnim pravom usklađenim s pravom Unije na trošak tog gospodarskog subjekta.
6. Ako gospodarski subjekti nadležnim tijelima dokažu da su postupili u skladu s odlukom iz stavka 4. i da su iz uklonili elemente prisilnog rada iz svojeg poslovanja ili lanca opskrbe u vezi s predmetnim proizvodom, nadležna tijela povlače svoju odluku za budućnost i o tome obavješćuju gospodarske subjekte.

Članak 7.

Sadržaj odluke

1. Odluka iz članka 6. stavka 4. mora sadržavati sve sljedeće:
 - (a) nalaze istrage i informacije na kojima se nalazi temelje;
 - (b) razuman rok u kojem gospodarski subjekti moraju poštovati nalog, koji ne smije biti kraći od 30 radnih dana ni dulji od vremena koje je potrebno za povlačenje predmetnih proizvoda. Pri utvrđivanju tog roka nadležno tijelo uzima u obzir veličinu i gospodarske resurse gospodarskog subjekta;
 - (c) sve relevantne informacije, a posebno pojedinosti koje omogućuju identificiranje proizvoda na koji se odluka odnosi, uključujući pojedinosti o proizvođaču ili proizvođaču poljoprivrednih proizvoda ili sirovina i dobavljačima proizvoda;
 - (d) ako su dostupne i ako je primjenjivo, informacije koje se zahtijevaju na temelju carinskog zakonodavstva kako je definirano u članku 5. stavku 2. Uredbe (EU) br. 952/2013.
2. Komisija donosi provedbene akte u kojima se dodatno utvrđuju pojedinosti informacija koje treba uključiti u odluke. Te pojedinosti uključuju barem pojedinosti informacija koje se stavljaju na raspolaganje carinskim tijelima u skladu s člankom 16. stavkom 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 29.

Članak 8.

Preispitivanje odluka

1. Nadležna tijela pružaju gospodarskim subjektima na koje utječe odluka donesena u skladu s člankom 6. stavkom 4. mogućnost da zatraže preispitivanje te odluke u roku od 15 radnih dana od datuma primitka te odluke. Ako je riječ o kvarljivoj robi, životinjama i biljkama, taj se zahtjev mora podnijeti u roku od pet radnih dana. Zahtjev za preispitivanje mora sadržavati informacije koje dokazuju da su proizvodi stavljeni na tržište ili stavljeni na raspolaganje na tržištu ili da će biti izvezeni u skladu s člankom 3.
2. Zahtjev za preispitivanje odluke donesene u skladu s člankom 6. stavkom 4. mora sadržavati nove informacije koje nisu bile predložene nadležnom tijelu tijekom istrage. Zahtjev za preispitivanje odgađa izvršenje odluke donesene u skladu s člankom 6. stavkom 4. sve dok nadležno tijelo ne donese odluku o zahtjevu za preispitivanje.
3. Nadležno tijelo donosi odluku o zahtjevu za preispitivanje u roku od 15 radnih dana od datuma primitka zahtjeva. Ako je riječ o kvarljivoj robi, životinjama i biljkama, ta se odluka mora donijeti u roku od pet radnih dana.
4. Ako nadležno tijelo smatra da nakon uzimanja u obzir novih informacija koje je gospodarski subjekt dostavio u skladu sa stavkom 1. ne može utvrditi da su proizvodi stavljeni na tržište ili stavljeni na raspolaganje na tržištu ili da se izvoze na način da se krši članak 3., ono povlači svoju odluku donesenu u skladu s člankom 6. stavkom 4.

5. Gospodarski subjekti na koje je utjecala odluka nadležnog tijela u skladu s ovom Uredbom imaju pristup sudu radi preispitivanja postupovne i materijalne zakonitosti odluke.
6. Stavkom 5. ne dovode se u pitanje odredbe nacionalnog prava kojima se zahtijeva da se prije pokretanja sudskog postupka iscrpe upravni postupci preispitivanja.
7. Odluke koje donose nadležna tijela u skladu s člankom 6. i ovim člankom ne dovode u pitanje odluke sudske prirode koje donose nacionalni sudovi država članica u vezi s istim gospodarskim subjektima ili proizvodima.

Članak 9.

Obveze nadležnih tijela u vezi s informacijama

1. U okviru informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 22. stavka 1. nadležno tijelo bez odgode obavješćuje Komisiju i nadležna tijela drugih država članica o sljedećem:
 - (a) svakoj odluci o nepokretanju istrage nakon preliminarne faze istrage iz članka 4. stavka 7.;
 - (b) svakoj odluci o pokretanju istrage iz članka 5. stavka 1.;
 - (c) svakoj odluci o zabrani stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje na tržištu proizvoda i njihova izvoza te o nalažanju povlačenja proizvoda koji su već stavljeni na tržište ili stavljeni na raspolaganje na tržištu i njihovu zbrinjavanju iz članka 6. stavka 4.;
 - (d) svakoj odluci o zaključenju istrage iz članka 6. stavka 3.;
 - (e) svakom povlačenju odluke iz članka 6. stavka 6.;
 - (f) svakom zahtjevu gospodarskog subjekta za preispitivanje iz članka 8. stavka 1.;
 - (g) sve rezultate preispitivanja iz članka 8. stavka 4.
2. Komisija stavlja na raspolaganje odluke i povlačenja iz stavka 1. točaka (c), (d), (e) i (g) na namjenskim internetskim stranicama.

Članak 10.

Dostava informacija o kršenjima članka 3.

1. Informacije o navodnim kršenjima članka 3. koje nadležnim tijelima dostavi bilo koja fizička ili pravna osoba ili bilo koje udruženje koje nema pravnu osobnost moraju sadržavati informacije o predmetnim gospodarskim subjektima ili proizvodima i razloge koji potkrepljuju navode.

2. Nadležno tijelo u najkraćem mogućem roku obavješćuje osobu ili udruženje iz stavka 1. o ishodu ocjene njihova podneska.
3. Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹ primjenjuje se na prijave svih povreda ove Uredbe i zaštitu osoba koje prijavljuju takve povrede.

Članak 11.

Baza podataka o područjima ili proizvodima s rizikom od prisilnog rada

1. Komisija će od vanjskih stručnjaka zatražiti da osiguraju okvirnu, neiscrpnu, provjerljivu bazu podataka koja se redovito ažurira o rizicima od prisilnog rada u određenim zemljopisnim područjima ili za određene proizvode, među ostalim o prisilnom radu koji nameću državna tijela. Ta baza podataka temelji se na smjernicama iz članka 23. točaka (a), (b) i (c) i relevantnim vanjskim izvorima informacija iz, među ostalim, međunarodnih organizacija i tijela trećih zemalja.
2. Komisija osigurava da vanjski stručnjaci bazu podataka stave na raspolaganje javnosti najkasnije 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe.
3. Gospodarski subjekti koji stavljaju na tržište Unije ili stavljaju na raspolaganje na tržištu Unije ili izvoze proizvode koji nisu navedeni u bazi podataka iz stavka 1. ovog članka ili potječu iz područja koja nisu navedena u toj bazi podataka dužna su poštovati i članak 3.

Članak 12.

Nadležna tijela

1. Države članice određuju jedno ili više nadležnih tijela zaduženih za provedbu obveza utvrđenih u ovoj Uredbi. Određena nadležna tijela država članica odgovorna su za osiguravanje djelotvorne i ujednačene provedbe ove Uredbe u cijeloj Uniji.
2. Ako odrede više nadležnih tijela, države članice jasno razgraničuju odgovarajuće dužnosti i uspostavljaju mehanizme komunikacije i koordinacije kako bi tim tijelima omogućile da blisko surađuju i učinkovito izvršavaju svoje dužnosti.
3. Najkasnije tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe države članice putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 22. stavka 1. dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama sljedeće informacije:
 - (a) nazive, adrese i podatke za kontakt određenog nadležnog tijela (ili više njih);
 - (b) područja nadležnosti određenog nadležnog tijela (ili više njih).Države članice redovito ažuriraju informacije navedene u točkama (a) i (b) prvog podstavka ovog stavka.
4. Komisija popis određenih nadležnih tijela stavlja na raspolaganje javnosti na svojim internetskim stranicama i redovito ažurira taj popis na temelju najnovijih informacija koje je zaprimi od država članica.

³⁹ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije, SL L 305, 26.11.2019., str. 17.

5. Države članice osiguravaju da određena nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti nepristrano, transparentno i uz dužno poštovanje obveza čuvanja poslovne tajne. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela imaju potrebne ovlasti i resurse za provedbu istraga, uključujući dostatna proračunska i druga sredstva, te da djeluju u bliskoj koordinaciji s nacionalnim tijelima za inspekciju rada te pravosudnim tijelima i tijelima kaznenog progona, uključujući tijela odgovorna za borbu protiv trgovine ljudima.
6. Države članice svojim nadležnim tijelima dodjeljuju ovlast za izricanje kazne u skladu s člankom 30.

Članak 13.

Administrativna suradnja i komunikacija među nadležnim tijelima

1. Komisija osigurava učinkovitu suradnju među nadležnim tijelima država članica olakšavanjem i koordiniranjem razmjene i prikupljanja informacija i primjera najbolje prakse u vezi s primjenom ove Uredbe.
2. Nadležna tijela aktivno sudjeluju u Mreži iz članka 24.

Članak 14.

Priznavanje odluka

1. Nadležna tijela država članica priznaju i provode odluke koje je donijelo nadležno tijelo u drugoj državi članici u mjeri u kojoj se one odnose na proizvode s istom identifikacijom i iz istog lanca opskrbe za koje je utvrđen prisilni rad.
2. Nadležno tijelo koje je putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 22. stavka 1. od nadležnog tijela druge države članice primilo zahtjev za informacije radi provjere bilo kojeg dokaza koji je dostavio gospodarski subjekt dostavlja te informacije u roku od 15 radnih dana od datuma primitka zahtjeva.
3. Ako dva ili više nadležnih tijela pokrenu istrage koje se odnose na iste proizvode ili gospodarske subjekte, vodeće tijelo je tijelo koje je prvo obavijestilo Komisiju i nadležna tijela drugih država članica o odluci o pokretanju istrage u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (b).
4. Prije pokretanja istrage u skladu s člankom 5. nadležno tijelo provjerava u informacijskom i komunikacijskom sustavu iz članka 22. stavka 1. postoji li vodeće tijelo iz stavka 3. koje istražuje isti proizvod i gospodarski subjekt.

5. Ako postoji vodeće tijelo iz stavka 3., nadležna tijela s tim vodećim tijelom dijele sve dokaze i informacije kojima raspolažu kako bi se olakšala istraga i ne pokreću zasebnu istragu.
6. Vodeće tijelo provodi istragu i donosi odluku u skladu s člankom 6. na temelju procjene svih dokaza koji su mu predloženi.

Poglavlje III.

Proizvodi koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega

Članak 15.

Provjere

1. Proizvodi koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega podliježu provjerama i mjerama utvrđenima u ovom poglavlju.
2. Primjenom ovog poglavlja ne dovodi se u pitanje drugo zakonodavstvo Unije kojim se uređuje puštanje u slobodni promet ili izvoz proizvoda, posebno članci 46., 47., 134. i 267. Uredbe (EU) br. 952/2013.
3. Ako u rokovima iz članka 8. stavka 1. nije podnesen zahtjev za preispitivanje ili je odluka konačna nakon podnošenja zahtjeva za preispitivanje kako je navedeno u članku 8. stavku 3., nadležno tijelo bez odgode obavješćuje carinska tijela država članica o:
 - (a) svakoj odluci o zabrani stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu Unije proizvoda i njihova izvoza te o nalažanju povlačenja proizvoda koji su već stavljeni na tržište Unije ili stavljeni na raspolaganje na tržištu Unije i njihovu zbrinjavanju iz članka 6. stavka 4.;
 - (b) svakoj odluci donesenoj nakon preispitivanja iz članka 8. stavka 3.
4. Carinska tijela oslanjaju se na odluke priopćene u skladu sa stavkom 3. kako bi utvrdila proizvode koji možda nisu u skladu sa zabranom iz članka 3. U tu svrhu provode provjere proizvoda koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega u skladu s člancima 46. i 47. Uredbe (EU) br. 952/2013.
5. Nadležno tijelo bez odgode obavješćuje carinska tijela država članica o povlačenju odluke iz članka 6. stavka 6.

Članak 16.

Informacije koje treba staviti na raspolaganje carinskim tijelima

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 27. kako bi dopunila ovu Uredbu utvrđivanjem proizvoda ili skupina proizvoda za koje se carinskim tijelima dostavljaju informacije iz stavka 2., među ostalim, na temelju baze podataka iz članka 11. ili informacija i odluka unesenih u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 22. stavka 1.
2. Carinskim tijelima dostavljaju se informacije za identificiranje proizvoda, informacije o proizvođaču ili proizvođaču poljoprivrednih proizvoda ili sirovina i informacije o dobavljačima proizvoda u vezi s proizvodima koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega, a koje je utvrdila Komisija u skladu sa stavkom 1., osim ako

se dostavljanje takvih informacija već zahtijeva u skladu s carinskim zakonodavstvom iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EU) br. 952/2013.

3. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se dodatno utvrđuju pojedinosti informacija koje se stavljaju na raspolaganje carinskim tijelima u skladu sa stavkom 1.
4. Provedbeni akti iz stavka 3. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 29.
5. Ako je u odluci iz članka 6. stavka 4. utvrđen određeni proizvod, kako bi se carinskim tijelima omogućilo da odmah djeluju, postupak iz članka 28. primjenjuje na delegirane akte donesene u skladu s tim člankom.

Članak 17.

Suspenzija

Ako carinska tijela utvrde proizvod koji ulazi na tržište Unije ili izlazi s njega koji bi mogao, u skladu s odlukom primljenom u skladu s člankom 15. stavkom 3., biti nesukladan s člankom 3., ona suspendiraju puštanje u slobodni promet ili izvoz tog proizvoda. Carinska tijela odmah obavješćuju relevantna nadležna tijela o suspenziji i prenose sve relevantne informacije kako bi im omogućila da utvrde je li proizvod obuhvaćen odlukom priopćenom u skladu s člankom 15. stavkom 3.

Članak 18.

Puštanje u slobodni promet ili izvoz

1. Ako su puštanje određenog proizvoda u slobodni promet ili izvoz suspendirani u skladu s člankom 17., taj se proizvod pušta u slobodni promet ili izvoz ako su ispunjeni svi ostali zahtjevi i formalnosti povezani s takvim puštanjem u promet ili izvozom i ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) nadležna tijela nisu u roku od četiri radna dana od suspenzije zatražila od carinskih tijela da nastave primjenjivati suspenziju. Ako je riječ o kvarljivim proizvodima, životinjama i biljkama, propisuje se rok od dva radna dana;
 - (b) nadležna tijela obavijestila su carinska tijela o svojem odobrenju za puštanje u slobodni promet ili izvoz u skladu s ovom Uredbom.
2. Puštanje u slobodni promet ili izvoz ne smatra se dokazom sukladnosti s pravom Unije i, posebice, s ovom Uredbom.

Članak 19.

Odbijanje puštanja u slobodni promet ili izvoz

1. Ako nadležna tijela zaključe da je proizvod o kojem su obaviještena u skladu s člankom 17. proizvod nastao prisilnim radom u skladu s odlukom iz članka 6. stavka 4., ona od carinskih tijela zahtijevaju da taj proizvod ne puste u slobodni promet niti da dopuste njegov izvoz.
2. Nadležna tijela odmah unose te informacije u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 22. stavka 1. te o tome obavješćuju carinska tijela. Nakon primanja takve obavijesti carinska tijela ne smiju dopustiti puštanje u slobodni promet ili izvoz tog proizvoda, a u carinski sustav za obradu podataka i, kad je to moguće, na trgovački

račun priložen proizvodu i u svaki drugi relevantni popratni dokument uključuju sljedeću obavijest:

„Proizvod nastao prisilnim radom – puštanje u slobodni promet/izvoz nije dopušteno – Uredba (EU) br. XX/20XX” [unijeti upućivanje na ovu Uredbu].

Članak 20.

Mjere za proizvode za koje su odbijeni puštanje u slobodni promet ili izvoz

Ako je puštanje u slobodni promet ili izvoz proizvoda odbijeno u skladu s člankom 19., carinska tijela poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurala zbrinjavanje predmetnog proizvoda u skladu s nacionalnim pravom usklađenim s pravom Unije. Na odgovarajući se način primjenjuju članci 197. i 198. Uredbe (EU) br. 952/2013.

Članak 21.

Razmjena informacija i suradnja

1. Kako bi se omogućilo da se na proizvode koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega primjenjuje pristup koji se temelji na riziku i osigurala djelotvorna provedba provjera u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe, nadležna tijela i carinska tijela blisko surađuju i razmjenjuju informacije koje se odnose na rizik.
2. Suradnja među tijelima i razmjena informacija o riziku koje su potrebne za ispunjavanje njihovih funkcija na temelju ove Uredbe, uključujući elektroničkim sredstvima, odvijaju se između sljedećih tijela:
 - (a) carinskih tijela u skladu s člankom 46. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 952/2013;
 - (b) nadležnih tijela i carinskih tijela u skladu s člankom 47. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 952/2013.

Poglavlje IV.

Informacijski sustavi, smjernice i koordinirana provedba

Članak 22.

Informacijski i komunikacijski sustavi

1. Za potrebe poglavlja II. i III. nadležna tijela upotrebljavaju informacijski i komunikacijski sustav iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020. Komisija, nadležna tijela i carinska tijela imaju pristup tom sustavu za potrebe ove Uredbe.
2. Odluke koje se priopćavaju u skladu s člankom 15. stavkom 3. unose se u relevantno carinsko okruženje za upravljanje rizikom.
3. Komisija razvija mehanizam za međusobno povezivanje kako bi omogućila automatizirani prijenos odluka iz članka 15. stavka 3. iz informacijskog i komunikacijskog sustava iz stavka 1. u okruženje iz stavka 4. Taj mehanizam za međusobno povezivanje počinje s radom najkasnije dvije godine od datuma donošenja provedbenog akta iz stavka 7. točke (b) o tom mehanizmu za međusobno povezivanje.

4. Razmjena zahtjeva i obavijesti između nadležnih tijela i carinskih tijela u skladu s člancima od 17. do 20. ove Uredbe te slanje daljnjih poruka odvijaju se putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz stavka 1.
5. Komisija međusobno povezuje nacionalna okruženja jedinstvenog sučelja za carinu s informacijskim i komunikacijskim sustavom iz stavka 1. kako bi se omogućila razmjena zahtjeva i obavijesti između carinskih i nadležnih tijela u skladu s člancima od 17. do 20. ove Uredbe. Ta međusobna povezanost osigurava se s pomoću sustava [EU CSW-CERTEX-a u skladu s Uredbom br. XX/20XX]⁴⁰ u roku od četiri godine od datuma donošenja provedbenog akta iz stavka 7. točke (c). Razmjene iz stavka 4. provode se tim međusobnim povezivanjem čim postane funkcionalno.
6. Komisija može iz nadzornog sustava iz članka 56. stavka 1. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 izvući informacije o proizvodima koji ulaze na tržište Unije ili izlaze s njega u vezi s provedbom ove Uredbe i prenijeti ih u informacijski i komunikacijski sustav iz stavka 1.
7. Komisija je ovlaštena donositi provedbene akte u skladu s postupkom ispitivanja na temelju članka 29. kako bi odredila postupovna pravila i pojedinosti provedbenih mjera za potrebe ovog članka, uključujući:
 - (a) funkcije, podatkovne elemente i obradu podataka te pravila o obradi osobnih podataka, povjerljivosti i upravljanju u okviru informacijskog i komunikacijskog sustava iz stavaka 1. i 4.;
 - (b) funkcije, podatkovne elemente i obradu podataka te pravila o obradi osobnih podataka, povjerljivosti i upravljanju u okviru mehanizma međupovezanosti iz stavka 3.;
 - (c) podatke koji se prenose između informacijskog i komunikacijskog sustava iz stavka 1. i nacionalnih okruženja jedinstvenog sučelja za carinu za potrebe stavka 5.;
 - (d) podatke koji se prenose te pravila o njihovoj povjerljivosti i upravljanju njima u skladu sa stavkom 6.

Članak 23.

Smjernice

Komisija izdaje smjernice najkasnije 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe, koje uključuju sljedeće:

- (a) smjernice o dužnoj pažnji u vezi s prisilnim radom, u kojima se uzimaju u obzir primjenjivo zakonodavstvo Unije kojim se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje u vezi s prisilnim radom, smjernice i preporuke međunarodnih organizacija te veličina i ekonomski resursi gospodarskih subjekata;
- (b) informacije o pokazateljima rizika od prisilnog rada, koji se temelje na neovisnim i provjerljivim informacijama, među ostalim na izvješćima međunarodnih organizacija, posebno Međunarodne organizacije rada, civilnog društva i poslovnih organizacija te na iskustvu iz provedbe zakonodavstva

⁴⁰ Uspostavljen Uredbom o okruženju jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (EU SWE-C).

Unije kojim se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje u vezi s prisilnim radom;

- (c) popis javno dostupnih izvora informacija važnih za provedbu ove Uredbe;
- (d) dodatne informacije kojima se nadležnim tijelima olakšava provedba ove Uredbe;
- (e) smjernice za praktičnu provedbu članka 16. i, po potrebi, bilo koje druge odredbe utvrđene u poglavlju III. ove Uredbe.

Članak 24.

Mreža Unije za borbu protiv proizvoda nastalih prisilnim radom

1. Uspostavljena je Mreža Unije za borbu protiv proizvoda nastalih prisilnim radom („Mreža”). Mreža služi kao platforma za strukturiranu koordinaciju i suradnju među nadležnim tijelima država članica i Komisije te se njome pojednostavnjuju prakse provedbe ove Uredbe unutar Unije kako bi provedba bila djelotvornija i dosljednija.
2. Mreža se sastoji od predstavnika nadležnog tijela svake države članice, predstavnika Komisije i, po potrebi, stručnjaka iz carinskih tijela.
3. Mreža ima sljedeće zadaće:
 - (a) olakšati utvrđivanje zajedničkih prioriteta za provedbene aktivnosti, razmjenjivati informacije, stručno znanje i najbolju praksu;
 - (b) provesti zajedničke istrage;
 - (c) olakšati aktivnosti izgradnje kapaciteta te doprinijeti jedinstvenim pristupima koji se temelje na riziku i administrativnim praksama za provedbu ove Uredbe u državama članicama;
 - (d) doprinijeti razvoju smjernica za osiguranje učinkovite i ujednačene primjene ove Uredbe;
 - (e) promicati i olakšati suradnju u istraživanju mogućnosti primjene novih tehnologija za provedbu ove Uredbe i sljedivosti proizvoda;
 - (f) promicati suradnju i razmjenu stručnog znanja i najboljih primjera iz prakse među nadležnim tijelima i carinskim tijelima.
4. Komisija podupire i potiče suradnju među tijelima kaznenog progona putem Mreže te sudjeluje na sastancima Mreže.
5. Mreža utvrđuje svoj poslovnik.

POGLAVLJE V.

Završne odredbe

Članak 25.

Povjerljivost

1. Nadležna tijela koriste se informacijama primljenima u skladu s ovom Uredbom samo u svrhu primjene ove Uredbe.
2. Komisija, države članice i nadležna tijela na zahtjev postupaju povjerljivo s identitetom pružatelja informacija ili dostavljenih informacija. Zahtjevu za povjerljivo postupanje prilaže se sažetak dostavljenih informacija koji nije povjerljiv ili obrazloženje u kojem se navodi zbog čega se informacije ne mogu sažeti tako da ne budu povjerljive.
3. Stavkom 2. Komisiju se ne sprečava da objavi opće informacije u sažetom obliku, pod uvjetom da takve opće informacije ne sadržavaju informacije na temelju kojih se može utvrditi identitet pružatelja informacija. Pri takvom objavljivanju općih informacija u sažetom obliku uzima se u obzir legitimni interes zainteresiranih strana za sprečavanje otkrivanja povjerljivih informacija.

Članak 26.

Međunarodna suradnja

1. Kako bi se olakšala učinkovita provedba i izvršenje ove Uredbe, Komisija može po potrebi angažirati, među ostalim, tijela trećih zemalja, međunarodne organizacije, predstavnike civilnog društva i poslovne organizacije te surađivati i razmjenjivati informacije s njima. Međunarodna suradnja s tijelima trećih zemalja odvija se na strukturiran način u okviru postojećih struktura dijaloga s trećim zemljama ili, ako je potrebno, posebnih dijaloga uspostavljenih na *ad hoc* osnovi.
2. Za potrebe stavka 1. suradnja s, među ostalim, međunarodnim organizacijama, predstavnicima civilnog društva, poslovnim organizacijama i nadležnim tijelima trećih zemalja može rezultirati razvojem popratnih mjera Unije za podupiranje nastojanja poduzeća i partnerskih zemalja u rješavanju problema prisilnog rada te lokalno dostupnih kapaciteta za te potrebe.

Članak 27.

Delegirani akti i izvršavanje delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 16. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 16. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave

spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁴¹
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 16. stavka 1. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 28.

Hitni postupak

1. Delegirani akti doneseni na temelju ovog članka stupaju na snagu bez odgode i primjenjuju se sve dok nije podnesen nikakav prigovor u skladu sa stavkom 2. Prilikom priopćenja delegiranog akta Europskom parlamentu i Vijeću navode se razlozi za primjenu hitnog postupka.
2. Europski parlament ili Vijeće mogu podnijeti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 6. U takvom slučaju Komisija bez odgode stavlja dotični akt izvan snage nakon što joj Europski parlament ili Vijeće priopće svoju odluku o podnošenju prigovora.

Članak 29.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 30.

Kazne

⁴¹ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

1. Države članice utvrđuju pravila o kaznama koje se izriču za nepoštivanje odluke iz članka 6. stavka 4. i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu u skladu s nacionalnim pravom.
2. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
3. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama do [UP unosi DATUM = 24 mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe], ako je nisu ranije obavijestile, te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 31.

Stupanje na snagu i datum primjene

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od [unijeti DATUM = 24 mjeseca od njezina stupanja na snagu].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Posebni ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

3.2.5. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zabrani proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije

1.2. Predmetna područja politike

Unutarnje tržište robe i usluga
[zajednička trgovinska politika]

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- ☒ **novo djelovanje**
- ☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁴²**
- ☐ **produženje postojećeg djelovanja**
- ☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Međunarodna zajednica obvezala se na iskorjenjivanje prisilnog rada do 2030. (cilj održivog razvoja 8.7. iz Programa Ujedinjenih naroda). Međutim, ta je praksa i dalje raširena. Prema procjenama Međunarodne organizacije rada (MOR) 27,6 milijuna osoba u svijetu žrtve su prisilnog rada.

Cilj je ove Uredbe učinkovito zabraniti stavljanje na tržište Unije, stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije i izvoz iz Unije proizvoda nastalih prisilnim radom, uključujući prisilni dječji rad. Zabrana se odnosi i na domaće proizvode i na uvezene i izvezene proizvode. Na temelju međunarodnih standarda i kao dopuna postojećim horizontalnim i sektorskim inicijativama EU-a, posebice obvezi provedbe dužne pažnje i obvezi u pogledu transparentnosti, Uredbom se utvrđuje zabrana koja se podupire čvrstim okvirom za kazneni progon koji se temelji na riziku.

1.4.2. Posebni ciljevi

Posebni cilj br.:

1. Iskorijeniti prisilni rad u EU-u i doprinijeti smanjenju pribjegavanja prisilnom radu u svijetu.
2. Uspostaviti i poduprijeti nadležna tijela u državama članicama za rješavanje problema prisilnog rada.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

⁴²

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Očekuje se da će se Prijedlogom stvoriti okvir za utvrđivanje proizvoda nastalih prisilnim radom koji su stavljeni na raspolaganje u EU-u i njihovu naknadnu zabranu.

Time će se u velikoj mjeri odvratiti od korištenja prisilnog rada za proizvodnju, vađenje ili ubiranje proizvoda i njihovo stavljanje na raspolaganje u EU-u. Ujedno će se postići jednaki uvjeti i otkloniti nepošteno tržišno natjecanje koje se temelji na nižim cijenama zbog korištenja prisilnog rada.

Budući da će gospodarski subjekti morati riješiti probleme prisilnog rada u svojem lancu opskrbe kako bi s pouzdanjem stavili te proizvode na tržište u EU-u, smanjit će se broj žrtava prisilnog rada. Nadalje, predloženi akt uključivat će i mjere za otklanjanje prisilnog rada koji promiče država.

Zahvaljujući alatima koji će biti uspostavljeni za potrebe ovog Prijedloga gospodarski subjekti raspolagat će dodatnim smjernicama i informacijama o tome kako izbjeći prisilni rad u svojem lancu opskrbe, a potrošači će biti informirani o proizvodima za koje je korišten prisilni rad.

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Broj provedenih istraga u preliminarnoj fazi i istraga.

Broj proizvoda za koje je utvrđeno da su nastali prisilnim radom.

Količina proizvoda koji su povučeni s tržišta ili za koje nije dopušten slobodan promet na granici.

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Predložena uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* i primjenjivat će se [24] mjeseca nakon tog datuma.

U pripremi za primjenu ove Uredbe Komisija će morati izraditi smjernice za nadležna tijela i gospodarske subjekte u roku od [18] mjeseci od stupanja na snagu Uredbe (članak 23.).

Komisija će ujedno s pomoću vanjskih stručnjaka osigurati bazu podataka o područjima ili proizvodima u vezi s kojima postoji rizik od prisilnog rada (članak 11.).

Komisija će biti ovlaštena donositi provedbene akte kako bi odredila postupovna pravila i pojedinosti o provedbenim mehanizmima za informacijske i komunikacijske sustave (članak 22.) te kako bi dodatno odredila pojedinosti o informacijama koje nadležna tijela trebaju uključiti u svoje odluke (članak 7.).

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Razmjeri prisilnog rada u svijetu i važnost tržišta Unije za proizvođače koji koriste prisilni rad uvjerljivi su razlozi za djelovanje na razini EU-a kako bi se zaustavilo stavljanje na tržište Unije i stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije takvih proizvoda radi pomaganja u iskorjenjivanju te pojave.

Djelovanje samo na razini zakonodavstva država članica u tom području vjerojatno ne bi bilo dostatno i učinkovito za postizanje ciljeva prijedloga. Europsko zakonodavstvo i koordinacija provedbe potrebni su iz sljedećih razloga:

— Kako bi tržište Unije funkcioniralo, potrebne su zajedničke odredbe u tom području.

— Provedba mora biti ujednačena u cijeloj Uniji. Ako je provedba manje stroga u nekim dijelovima EU-a, stvaraju se slaba područja koja mogu ugroziti javni interes i stvoriti nepoštene uvjete trgovanja.

— Rizici povezani s prisilnim radom u lancima vrijednosti poduzeća često imaju prekogranične učinke te utječu na nekoliko država članica Unije i/ili trećih zemalja. Zbog toga je potreban pristup na razini cijelog EU-a koji bi poduzećima koja posluju na unutarnjem tržištu i šire omogućio pravnu sigurnost i jednake uvjete.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Unija će zabranom stavljanja proizvoda nastalih prisilnim radom na raspolaganje na tržište Unije znatno doprinijeti iskorjenjivanju prisilnog rada u cijelom svijetu. I žrtve prisilnog rada imat će koristi od zabrane jer će gospodarski subjekti nastojati riješiti problem prisilnog rada poduzimanjem odgovarajućih mjera isplate naknada, ispravljanja ugovora o radu itd. u skladu s međunarodnim standardima dužne pažnje.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Ova je uredba novo djelovanje i stoga prijašnja iskustva u EU-u ne postoje. Međutim, pri izradi uredbe oslonili smo se iskustva stečena u primjeni sličnih mjera koje su donijele međunarodne organizacije i zemlje partneri, posebice Sjedinjene Američke Države.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Ovaj je prijedlog politički prioritet Europske komisije te se njime ispunjava obveza promicanja poštovanja ljudskih prava u cijelom svijetu. On nadopunjuje druge zakonodavne prijedloge Komisije kao što su Prijedlog direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i Prijedlog uredbe o korporativnom izvještavanju o održivosti.

Temelji se na logici drugih zakona koji se odnose na proizvode kao što je Uredba o nadzoru tržišta. Nadalje, instrument za pružanje informacijskog i komunikacijskog sustava nužan za provedbu ove Uredbe temelji se na sustavu koji je uspostavljen za Uredbu o nadzoru tržišta.

Kad je riječ o radu carinskih tijela i carinskim postupcima, sustavi koji već postoje za ta njih prilagodit će se kako bi se omogućila provedba ove Uredbe.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Budući da su svi proizvodi koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu Unije obuhvaćeni područjem primjene Uredbe i da je riječ o novim aktivnostima, nužni će biti dodatni ljudski i administrativni resursi te odobrena sredstva za poslovanje.

Komisija će imati godišnje troškove za sljedeće:

- smjernice i baza podataka o područjima ili proizvodima u pogledu kojih postoji rizik od prisilnog rada (članci 11. i 23.),
- Mreža Unije za proizvode nastale prisilnim radom (članak 24.) i Odbor (članak 27.),
- informacijski i komunikacijski sustav (članak 22.).

Prijedlog će biti neograničenog trajanja. Komisija će služiti kao tajništvo za Mrežu Unije za proizvode nastale prisilnim radom, za što će biti potrebni stalni ljudski resursi. Kad je riječ o informacijskom i komunikacijskom sustavu, morat će se uspostaviti novi modul postojećeg informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020, a informacijske sustave za carinu trebat će prilagoditi. Administrativni resursi Komisije bit će potrebni i za smjernice i bazu podataka (u okviru koje će se osigurati vanjsko unošenje informacija). Procjenjuje se da će za sve zadaće biti potrebno više ljudskih resursa u prve dvije godine provedbe.

Preliminarno je procijenjeno da su za te potrebe potrebni ljudski resursi kako je prikazano u nastavku u ekvivalentima punog radnog vremena. Ekvivalenti punog radnog vremena podijelili bi se između GU-a GROW, GU-a TRADE i GU-a TAXUD te bi uključivali osoblje skupine AD i skupine AST.

	Prva godina nakon donošenja Uredbe	Druga godina nakon donošenja Uredbe	Naredne godine
Smjernice i baza podataka	3	3	3
Mreža Unije za proizvode nastale prisilnim radom, Odbor	6	3	3
Informacijski i komunikacijski sustav	4	3	2

Osim toga, iz prijedloga će proizaći drugi administrativni troškovi. Oni se uglavnom odnose na troškove povezane s informacijskim i komunikacijskim sustavom, ali i na administrativne troškove povezane sa smještajem baze podataka na poslužitelju, objavom smjernica te organizacijom sastanaka Mreže i Odbora. Procjenjuje se da će ti troškovi iznositi 4,3 milijuna EUR.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

- ☐ ograničeno trajanje
 - ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
 - ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje
- ☒ neograničeno trajanje
 - Provedba s početnim razdobljem od 2024. do [2025.],
 - nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁴³

- ☒ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija
 - ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
 - ☐ putem izvršnih agencija
- ☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama
- ☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:
 - ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
 - ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
 - ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
 - ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
 - ☐ tijelima javnog prava
 - ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
 - ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
 - ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
 - *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

--

⁴³

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Za provedbu ove Uredbe primjenjuju se standardna pravila praćenja troškova Komisije.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Ovom inicijativom upravlja Komisija u okviru izravnog upravljanja, a za njezine odgovornosti u provedbi inicijative bit će zaduženi njezini odjeli. Razlozi za to su sljedeći:

- sadržaj na razini visoke politike kao što je razvoj smjernica,
- informacijski i komunikacijski sustavi potrebni za provedbu ovog zakonodavstva već su pod kontrolom službi Komisije.

Komisiji će pomagati odbor koji je sastavljen od predstavnika država članica. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Operativni rizici u vezi s informacijskim i komunikacijskim sustavom i nedostatna učinkovita potpora tog sustava suradnji među nadležnim tijelima i njihovoj suradnji s carinskim tijelima.

Operativni rizici u vezi s bazom podataka u pogledu toga koliko bi ona bila operativna i informativna za nadležna tijela.

Smjernice:

To uključuje pružanje objašnjenja za to kako se trenutačno rješavaju temeljni uzroci visokih stopa pogrešaka u prethodnom programu (ili više njih), primjerice pojednostavljenjem prethodnih složenih modaliteta koji su bili podložni pogreškama i/ili intenziviranjem (*ex ante* i/ili *ex post*) kontrola za inherentno visokorizične aktivnosti.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Troškovi kontrola zanemarivi su u usporedbi sa sredstvima za provedbu zakonodavstva.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Mjere koje provodi Komisija podlijegeat će *ex ante* i *ex post* kontrolama u skladu s Financijskom uredbom. U ugovorima i sporazumima kojima se financira provedba

ove Uredbe za provedbu revizija, provjera i inspekcija na terenu bit će izričito ovlaštena Komisija, uključujući OLAF i Revizorski sud.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. ⁴⁴	zemalja EFTA-e ⁴⁵	zemalja kandidatkinja ⁴⁶	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1	03.010101 – rashodi za potporu programu jedinstvenog tržišta	nedif.	DA	DA ⁴⁷	DA ⁶	NE
1	03.020101 – Funkcioniranje i razvoj unutarnjeg tržišta robe i usluga	dif.	DA	potrebno je utvrditi ⁶	potrebno je utvrditi ⁶	NE
1	03.020107 – Nadzor tržišta	dif.	DA	potrebno je utvrditi ⁶	potrebno je utvrditi ⁶	NE

⁴⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁴⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁴⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

⁴⁷ U tijeku su pregovori o sudjelovanju zemalja kandidatkinja i trećih zemalja u programu jedinstvenog tržišta

6	14.200402 – Vanjski trgovinski odnosi i pomoć za trgovinu	dif.	NE	NE	NE	NE
---	---	------	----	----	----	----

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	1	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija
---	---	---

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Glavna uprava: GROW			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Sljedeće godine	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje								
Proračunska linija 03.020101 – Funkcioniranje i razvoj unutarnjeg tržišta robe i usluga	Obveze	(1a)	0,602	0,612	0,425	0,375	0,000	2,014
	Plaćanja	(2a)	0,301	0,607	0,519	0,400	0,187	2,014
Proračunska linija 03.020107 – Nadzor tržišta	Obveze	(1b)	0,182	0,182	0,075	0,075	0,000	0,514
	Plaćanja	(2b)	0,050	0,134	0,155	0,100	0,075	0,514
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁴⁸								

⁴⁸

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Proračunska linija 03.010101 – Rashodi za potporu programu jedinstvenog tržišta		(3)	0	0	0,062	0,062	0,000	0,124
UKUPNA odobrena sredstva za GU GROW⁴⁹	Obveze	=1a+1b +3	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Plaćanja	=2a+2b +3	0,351	0,741	0,736	0,562	0,150	2,652

UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,784	0,794	0,500	0,450	0,000	2,528
	Plaćanja	(5)	0,351	0,741	0,674	0,500	0,262	2,528
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	= 4 + 6	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Plaćanja	= 5 + 6	0,351	0,741	0,736	0,562	0,262	2,652

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	6	Susjedstvo i svijet
---	----------	---------------------

⁴⁹ Odobrena sredstva za poslovanje iz GU-a GROW obuhvaćaju i troškove GU-a TAXUD od 1,5 milijuna EUR za razdoblje 2024.–2027. za integraciju sa sustavom razmjene potvrda u okviru jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (EU CSW-CERTEX) te sa zajedničkim sustavom upravljanja rizikom (CRMS 2).

Glavna uprava: TRADE			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Sljedeće godine	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje								
Proračunska linija – 14.200402 – Vanjski trgovinski odnosi i pomoć za trgovinu ⁵⁰	Obveze	(1a)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Plaćanja	(2a)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁵¹								
Proračunska linija		(3)						
UKUPNA odobrena sredstva za GU TRADE	Obveze	=1a+1b +3	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Plaćanja	=2a+2b +3	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

○ UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Plaćanja	(5)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
○ UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)						

⁵⁰ U okviru ove proračunske linije pokrit će se troškovi razvoja pokazatelja rizika i baze podataka.

⁵¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 6. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	= 4 + 6	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Plaćanja	= 5 + 6	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak:

UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	1,534	1,094	0,800	0,750	0,000	4,178
	Plaćanja	(5)	0,551	1,341	0,974	0,800	0,512	4,178
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	= 4 + 6	1,534	1,094	0,862	0,812	0,000	4,302
	Plaćanja	= 5 + 6	0,551	1,341	1,036	0,862	0,512	4,302

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
--	---	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
Glavna uprava: GROW						
☐ Ljudski resursi		0,883	0,484	0,327	0,327	2,021
☐ Ostali administrativni rashodi						
UKUPNO GU GROW	Odobrena sredstva	0,883	0,484	0,327	0,327	2,021

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
Glavna uprava: TAXUD						
Ljudski resursi		0,242	0,242	0,242	0,242	0,968
Ostali administrativni rashodi						
UKUPNO GU TAXUD	Odobrena sredstva	0,242	0,242	0,242	0,242	0,968

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
Glavna uprava: TRADE						
○ Ljudski resursi		0,484	0,399	0,399	0,399	1,681
○ Ostali administrativni rashodi						
UKUPNO GU TRADE	Odobrena sredstva	0,484	0,399	0,399	0,399	1,681

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
---	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	--------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Sljedeće godine	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	3,143	2,219	1,830	1,780	0,000	8,972
	Plaćanja	2,160	2,466	2,004	1,830	0,512	8,972

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO
	REZULTATI							

↓	Vrsta ⁵²	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1 ⁵³ ...																				
– Rezultat																				
– Rezultat																				
– Rezultat																				
Međuzbroj za posebni cilj br. 1																				
POSEBNI CILJ br. 2...																				
– Rezultat																				
Međuzbroj za posebni cilj br. 2																				
UKUPNO																				

⁵² Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁵³ Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira					
Ljudski resursi	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
Ostali administrativni rashodi					
Međubroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670

Izvan NASLOVA 7⁵⁴ višegodišnjeg financijskog okvira					
Ljudski resursi					
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124
Međubroj izvan NASLOVA 7 višegodišnjeg financijskog okvira	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124

UKUPNO	1,609	1,125	1,030	1,030	4,794
---------------	-------	-------	-------	-------	--------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁵⁴ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	7	5	4	4
20 01 02 03 (delegacije)				
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)				
01 01 01 11 (izravno istraživanje)				
Druge proračunske linije (navesti)				
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	6	4	4	4
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)				
XX 01 xx yy zz ⁵⁵	– u sjedištima			
	– u delegacijama			
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)				
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)				
Druge proračunske linije (navesti)				
UKUPNO	13	9	8	8

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Dužnosnici i privremeno osoblje izradit će smjernice za gospodarske subjekte i nadležna tijela, organizirati sastanke i koordinirati službe Komisije za provedbu predložene uredbe. Oni će ujedno pripremati mrežne sastanke te osigurati lakši rad nadležnih tijela i suradnju među njima, upravljati ICSMS-om i internetskim stranicama te osigurati da se odgovori na upite svih dionika kad je to potrebno.
Vanjsko osoblje	Vanjsko osoblje pružat će dužnosnicima i privremenom osoblju dodatnu pomoć u obavljanju njihovih dužnosti. Osim toga, ono će obavljati zadaće koje nisu obuhvaćene nadležnostima dužnosnika i privremenog osoblja te druge iznimne potencijalne zadaće, uključujući specijalizirani rad.

⁵⁵

U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Preraspodjela će se prvo razmotriti u okviru programa jedinstvenog tržišta.

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N ⁵⁶	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

⁵⁶ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁵⁷						
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak									

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

⁵⁷

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.